

אשדות

עלון אשדות יעקב איחוד

עמוס גל ז"ל בחדרו המופגז
מלחמת ההתשה 1968
צילום: אליהו כהן ז"ל

חמישים שנה למלחמת ההתשה
באשדות

עלון 1508 – 16/2/18

פתיח

אתמול הייתי בטיול מרתק עם 'חוג המטיילים של עמק הירדן' באזור ים המלח, עם דגש על תופעת הבולענים שהולכת ומחריפה בשל הירידה המתמשכת במפלס המים. **חן כץ** שהדריך את הקבוצה בידע וכישרון שרק הוא ניחן בו, הדביק אותי, ולא רק אותי, באופטימיות שלו שעה שדיבר על כך שתופעת הבולענים שמאיימת עלינו וגם על שכנינו מירדן, עומדת בתוך עשור להפוך לנחלת העבר.

הכיצד?
ההסבר הוא כזה: ב-1995 חיו בעבר הירדן כ-4.5 מיליון נפש, היום בעקבות הפליטים שהגיעו לשם מעירק וסוריה, גדלה האוכלוסיה לכ-9 מיליון. בעקבות הכפלת האוכלוסיה, באה ירדן לבנק העולמי, וביקשה שיממן הקמת מתקן התפלה עבור הפליטים, היות והמים המתוקים הטבעיים הולכים ונגמרים. מאחר והעיר עקבה מקבלת חשמל ממצרים באמצעות סכר אסואן, חישובו מומחים ומצאו, שבגלל הפרשי גובה, קצב אידוי וכו', אם מחזירים את מפלס ים-המלח לגובה הטבעי שלו - 397 מטר מתחת פני הים (היום מינוס 450) הרי שיש לתוכנית סיכוי טוב מאד להתממש. אך כדי שהבנק העולמי יאשר זאת, היתה נחוצה הסכמה גם מצד ישראל, מאחר והימה משותפת לשתייהן. שר האנרגיה והמים דאז, סילבן שלום, החליט לקחת את ים-המלח לידיים, וחתם בשנת 2014 על הסכם מול ירדן, והרשות הפלסטינית לקידום פרויקט זה, בעלויות של מיליארדי דולרים.

הפרוייקט, שהינו הגלגול הנוכחי של תעלת הימים מציע לחבר באופן מלאכותי (צינור) את ים סוף לים המלח, וכולל הקמת תשתיות מהגדולות בעולם לשאיבת מים מים-סוף, התפלת מי הים והעברת מי הרכז ממתקני ההתפלה לאורך 180 ק"מ באזור הערבה עד לים המלח. על פי מה שחתם סילבן בשם ממשלת ישראל, הושגה הסכמת הבנק העולמי לפרוייקט, והירדנים החלו בביצוע, וכבר עתה אפשר לראות עבודות הנעשות בשטח. בשנת 2027, אומר חן כץ, אמורים הירדנים להתחיל להכניס מים מותפלים מעקבה לים המלח ובתוך ארבע שנים, קרי בשנת 2031, אמור ים המלח לחזור למפלס ההיסטורי שלו משנת 1973, והבולענים - להעלם. אז הנה לכם פתרון לים המלח, שאפילו לא יעלה לנו כסף, והכל ביוזמה של הירדנים והבנק העולמי, עם עזרה קטנה מסילבן. צדיקים (בסדום?) מלאכתם נעשית בידי אחרים...

רק בשורות טובות
אבנרון

ממזכיר הקיבוץ

דע את שכניך

ערבות הדדית אז והיום

מידי פעם שואלים אותי על ההבדלי הגודל בין אשדות איחוד למאוחד. הנה פרטים בנושא אוכלוסייה:

מאוחד	איחוד	אשדות יעקב
129	195	חברים
23	83	ילדי חברים
82	157	הרחבה
87	185	ילדי הרחבה
175	187	תושבים
57	68	ילדי תושבים
553	875	סך הכל

צמיחה דמוגרפית אשדות מאוחד

לשלב א+ב של ההרחבה חסרות עוד כ- 20 משפחות = 80 נפשות.

בקרב מתחילים לעבוד על התשתיות בשלב ג' שבו 39 מגרשים = 150 נפשות.

בתכנית לעתיד הרחוק קיים שלב ד', מערבית ליבית אילי עם עוד 75 יחידות דיור.

כמו כן יש "טפטוף" של קליטה לחברות.

צמיחה דמוגרפית אשדות איחוד

המשך הצמיחה הוא לחברות בקיבוץ בלבד.

נכון להיום נמצאת בהפקדה תביעה של 60 יחידות דיור. צוות מתכננים עוסק בתכנון מפורט של תשתיות השטח הזה. כ-15 משפחות בחרו מגרשים ומחכות בקוצר רוח, לאישור התחלת תכנון הבית.

במקביל עוסקת הנהלת הקיבוץ באפשרות למכור בתים מבונים (שמאות), הסכם (משפטי) ל-15 משפחות המעוניינות להתקבל לחברות במתווה הזה.

לסיכום: שני הישובים בצמיחה. מערכות החינוך צריכות להתאים את עצמן לגידול זה. יחד עם זה חשוב לזכור שהגודל לא קובע. **שבת שלום יונתן אלתר - מזכיר**

שאל ינאי איש הארכיון העביר אלי ידיעה שהופיעה בעלון של ט"ו בשבט תשי"ד - 22.1.1954 **במדור מידיעות המזכירות**

המכתב שלהלן נשלח על ידינו לארבעת המשקים: אפיקים, כנרת, דגניה א' דגניה ב'.

ח.י.

אנו באים למלא בזה חובה נעימה. חובת כבוד לנו להעביר לכם את רגשי תודתנו על העזרה הכספית (והמוסרית) שניתנה לנו על ידיכם בעת מצוקה לנו. שנות הפילוג הקשות ערערו יסודות כלכליים וחברתיים במשקנו. צרכי השיקום העצומים, כבדים הם ביותר ואיימו להכריענו והנה - ללא אומר ודברים מצדנו - עלתה האחריות התנועתית, נתגלתה מחדש החברות העמוקה ומידת העזרה ההדדית הבין קיבוצית בדרגותיה הגבוהות והיפות - אותן אפשר למצוא קודם כל בין משקינו בעמק הירדן. על כך גאים אנו והננו מעודדים ויקל עלינו המאמץ להחזיר עטרת אשות לישנה.

בגאותי הזדרזתי לשלוח שוב את המכתב למזכירי הקיבוצים

להלן תשובה שקיבלתי מאפיקים

יונתן *לפוט*

תודה על התזכורת מימי אפרו.

לפני האמת, כבר אמר שכחנו שהיינו פאט כאפה.

רק בשיף הפרופורציה נזכיר לפני כצורה ימיט כעשן כיסה את קיבוץ אפיקים, קיבולנו המידעון הקהילתי את ההודעה הבאה:

"אין מה לדאוג, השריפה באשדות יעקב".

בברכה

מוטי קוארוב - אפיקים

ממנהל הקהילה

לאור זאת החלטנו לבטל את הספירה שהתקיימה באותו יום ולקיים ספירה נוספת של הקולות (בפיקוח רו"ח ממשרד "ברית פיקוח").

בתום הספירה השניה פרסמנו את התוצאות והן התוצאות הסופיות. רשימת הנבחרים לא השתנתה בעקבות הספירה החוזרת.

ישיבתו הראשונה של ועד ההנהלה החדש מתוכננת להתקיים ביום ג' 13/2.

כפי שכבר ציינתי, בשום שלב בתהליך לא ניסינו להטות את התוצאות, להסתיר או לטייח ולכן הטענות שהופנו היו, לדעתי, לא פחות ממופרכות.

אני מאמין כי הקהילה באשדות הינה קהילה חזקה ובריאה, כזאת שיכולה "להכיל" ולהתמודד גם עם תקלות וגם עם דיון ציבורי וביקורת.

בתאריך 12/2/2018 קיבלנו פניה מרשם האגודות בנושא בעקבות תלונה שהוגשה לרשם ע"י אסנת מזרחי. אנו פועלים למתן מענה מסודר ושלים לפניית הרשם.

אני רוצה להודות לחברים המסיימים את תפקידם:

גדי נחום, ישראל בקראי, תומר מלמוד, דקל ערוסי, שאול אלטר, אמנון גורן ושי אורבך. ולאחל הצלחה לחברי הועד החדשים והממשיכים:

אדמית פלג, אלמוג אביעוז, גיא צליל, יונתן שטיינדל, יותם בארי, יריב לוי, נואית שושני, נורית רוז, ניב ליש, רבקה מנטל וראלי ראובני.

שיתוף פעולה תרבותי עם קהילת ה"מאוחד":

כחלק מתוכנית התרבות לשנת 2018 ולאחר אישור התקציב, קיימנו, אתי דוד רכזת התרבות ואני, פגישת עבודה עם רותי ביסקר מנהלת הקהילה ואדווה ונטורה רכזת התרבות במאוחד.

בפגישה סיכמנו על המשך שיתוף הפעולה החיובי והפורת בין שתי הקהילות בחגיגות

סוף בעמוד הבא

החורף הגיע לביקור במלוא עוצמתו ומיד פינה את מקומו לימים אביבים ונעימים מלאים בירוק ובפריחה.

למרות הגשמים שירדו אנחנו עדיין בגרעון גדול ונקווה שהגשמים של ינואר לא היו מילתו האחרונה של גנרל חורף.

הדי המתיחות הבטחונית בצפון גם הם הגיעו אלינו בשבת האחרונה. לשמחת כולם כעבור מספר שעות חזר השקט לעמק ונקווה שכך ישמר.

אסיפת חברים - שינוי תקנון:

ב- 9/1 קיימנו אסיפת חברים לדיון בהצעת השינויים בתקנון האגודה הקהילתית.

הדיון היה חיובי ופורה ובסופו גובשו באופן סופי השינויים המוצעים בתקנון האגודה.

השינויים מביאים לידי ביטוי רצון להתאים ולעדכן את תקנון האגודה למציאות העכשווית בהיבטים של הפרדה בין האגודה ובין הקיבוץ (אגש"ח), כישורים וזכאות לחברות באגודה והיבטי התנהלות כללים (כינוס אסיפה, ועדת ביקורת ובחירות לוועד הנהלה).

השינויים אושרו ע"י הציבור בקלפי שהתקיימה ב 19/1/2018 בה השתתפו 205 חברים מתוכם תמכו בשינוי 176 חברים (85.85%) נמנעו 3 (1.46%) והתנגדו 26 (12.68%).

השינויים, כאמור, יכנסו לתוקף לאחר אישורם ע"י רשם האגודות.

התהליך אכן טכני ועשוי להיות מתיש ומשעמם אבל חשוב להבהיר ולהדגיש כי תקנון האגודה הינו ה"חוקה" של הקהילה ומכאן שהוא אמור לבטא את אופייה, מטרותיה והכללים לפיהם היא מתנהלת ומכאן החשיבות הרבה של נושא זה.

בחירות לוועד הנהלת נוף אשדות:

הבחירות לוועד הנהלת האגודה הקהילתית "נוף אשדות" התקיימו גם הן ב- 19/1/18.

העמידו את עצמם לבחירה 22 חברות וחברים אשר התמודדו על 11 מקומות בוועד ההנהלה.

מהלך ההצבעה התנהל כסדרו, אולם בדיעבד התברר כי בהליך הספירה נפלו מספר פגמים.

ממנהל הקהילה - המשך

את האחריות להפעלת הבריכה ואם כן באיזה מודל הפעלה ומימון. לשמחתי, מאז הפרסום הגיעו אלי התייחסויות רבות וחשובות מהן נוכל הצוות ואני לגבש את ההצעה הסופית שתובא להכרעת הקהילה.

סביב הנושא של הבריכה יש המון אמוציות ואם אני מבין נכון גם היסטוריה ארוכה של קונפליקט שלהבנתי הגיעה השעה לסיימו.

אני מרגיש ומאמין שמרבית החברים בקהילה כבר לא חושבים במונחים של "אנחנו" ו"הם"... "הרחבה" ו"קיבוץ" אלא במונחים רציונליים של שיפור איכות החיים המשותפים ביישוב.

לדעתי, הפעלה של בריכה על ידי הקהילה ועבורה באופן בו כלל החברים נושאים בנטל היא המודל הנכון, הבריא והשוויוני ביותר אותו ניתן להוציא אל הפועל.

אני קורא לכולם לראות את היתרונות המשמעותיים הנגזרים מקבלת פתרון זה, לשים בצד חשבונות והתחשבוניות רגשיים ולאפשר ביחד את הוצאתה אל הפועל של ה"משימה הקהילתית" העומדת לפנינו.

ומשנכנס אדר מרבים בשמחה. אני מבקש לאחל חודש שמח, גשום ושקט לכל חברי הקהילה.

גלעד גורן - מנהל האגודה הקהילתית "נוף אשדות"

פורים ויום העצמאות וכן בציון משותף של יום הזכרון לחללי צה"ל. בנוסף, סיכמנו בחיוב על יצירת שיתופי פעולה נוספים במהלך השנה ככל שיתאפשר. בפגישה סיכמנו גם על מנגנון ההתחשבות הכספית לפיו נפעל גם בשנה הקרובה.

מועצת החינוך החדשה:

מועצת החינוך החדשה קיימה את פגישתה הראשונה ב 16.1.18. בתחילת הפגישה הודינו והענקנו שי צנוע לחברים שסיימו את תפקידם ולאחר מכן התפנינו לשיח חפשי בנושא יעדים ומטרות למועצת החינוך בקדנציה הנוכחית.

חשוב לי להזכיר כי החל ממועצת החינוך הנוכחית גדל ייצוג ההורים וחברי הקהילה ונכון להיום ישנם במועצה ארבעה חברים אשר נבחרו כנציגי הורים (שניים מכל קיבוץ) ושני חברים אשר נבחרו כנציגי הקהילה (כנ"ל).

נציגי קהילת אשדות איחוד במועצת החינוך הם שלומי הינדי ומיכל פרידר כנציגי הורים והדסה אלטר כנציגת הקהילה.

תפקידם ואחריותם של נציגי ההורים והקהילה, להביא ולהציף את הבעיות, האתגרים והרצונות כפי שהם נתפסים מנקודת ראותם של ההורים ולכן אם אתם כהורים או כחברים בקהילה מעוניינים להעלות לדיון או להפנות את תשומת הלב לנושא כלשהו אלו הם נציגיכם לעניין זה.

אני רוצה לאחל למועצת החינוך החדשה שתדע להמשיך ולנווט את "ספינת החינוך" באופן אחראי ושקול גם בתקופות בהן היס שקט וגם כאשר כבדרך הטבע פורצות סערות.

שימוע בנוגע לבריכת השחיה:

כתבתי לא מעט לציבור על הנושא הזה בתקופה האחרונה. אבל אנסה לתקצר לפיסקה או שתיים את המצב כרגע. בשבוע שעבר, פרסמתי מסמך הצעה להחלטה בהליך של "שימוע". זאת במטרה לקבל מקסימום מעורבות והתייחסויות של הציבור למהלך בכללותו, כולל לשאלה העקרונית האם על האגודה הקהילתית לקחת על עצמה

פרוטוקול אסיפה 'נוף אשדות' מס' 0617

<p>בחירת ועד ההנהלה תעשה בקלפי. על המועד תצא הודעה. הוחלט – מאשרים העברת הרשימה לבחירה בקלפי כללית. (בעד- 15 נגד- 1 נמנע- 0)</p> <p>5. אישור תקציב האגודה לשנת 2018:</p> <p>הוצג תקציב האגודה הקהילתית לשנת 2018 לרבות פירוט לגבי תקציב ותוכנית התרבות. הסתייגויות לתקציב המוצע:</p> <p>א. יש לבחון את עלויות הנהח"ש מול חלופות נוספות. ב. יש להעביר את הסכום (יתרה משנת 2017) הנמצא בסעיף בצ"מ לסעיף "פעולות נוספות עליהן יוחלט במהלך השנה".</p> <p>הוחלט – מאושר (לרבות ההסתייגויות) (בעד- 14 נגד- 0 נמנע- 0)</p> <p>המועמדים לועד הנהלה 'נוף אשדות':</p> <p>איל פרידר, אמנון גורן, אפרת ספיבק, בועז וייס, גיא צליל, הדסה אלטר, יונתן שטינדל, יותם בארי, יריב לוי, ישראל ברקאי, נואית שושני, נורית רז, ניב ליש, סער עידו, ראלי ראובני, רבקה מנטל, שלומי הינדי, אדמית פלג.</p> <p>בעמוד הבא – תקציב האגודה</p>	<p><u>פרוטוקול אסיפה נוף אשדות מספר 0617</u></p> <p>שם האגודה: נוף אשדות מתיישבי אשדות יעקב איחוד כתובת: אשדות יעקב איחוד ד.נ. עמק הירדן. תאריך האסיפה: 26/12/17 מספר חברי האגודה ליום האסיפה: 350 מספר חברי האגודה הנוכחים באסיפה: 17 יו"ר האסיפה: ניב ליש מזכיר האסיפה: גלעד גורן רושם הפרוטוקול: גלעד גורן</p> <p><u>על סדר היום:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> בחירת יו"ר ומזכיר לאסיפה עדכונים שוטפים שינויים בתקנון האגודה הקהילתית. הצגת המועמדים לחברות בוועד הנהלת "נוף אשדות". אישור תקציב האגודה לשנת 2018. <p><u>החלטות האסיפה:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> בחירת יו"ר ומזכיר לאסיפה הוחלט: ניב ליש נבחר ליו"ר האסיפה וגלעד גורן נבחר למזכיר האסיפה. עדכונים שוטפים: דיווח על פעילותה השוטפת של האגודה בתחומים- ייזום פרויקטים (בריכה, מגרש כדורסל), חינוך, אופן הטיפול במשפחות שעזבו את האגודה. (לא נדרש אישור). שינויים בתקנון האגודה: בהעדר מספר נוכחים כמתחייב בתקנון, הסעיף נדחה לאסיפה נדחית שתתקיים בתאריך 9/1/2018 (עפ"י ההנחיות בתקנון האגודות השיתופיות). הצגה ואישור של רשימת המועמדים לבחירה לועד הנהלה: הוצגה רשימת החברים שהציגו את מועמדותם (מצ"ב לפרוטוקול זה).
--	---

פרוטוקול 'נוף אשדות' 0617 - סוף

**שיטת רישום העבודה בבית
החרושת 'אשד' בשנת 1943**

כבר מזמן אנו מתלבטים איך לתקן את רישום העבודה בבית החרושת. השיטה הנהוגה עד כה היא מסורת של רישום עבודה במשק חקלאי במספר קטן של עובדים. בהיקף של בית החרושת 120-140 עובדים ובצורך לדעת עלות כל סוגי העבודה בפרוט השיטה הזו איננה מתאימה. נוסף לזה היא מכבידה מאד על סדרן העבודה, שבגללה הוא עסוק זמן רב בעבודה משרדית, כי רק הוא יודע את מקום ושעות העבודה של כלא חד ולמרות כל המאמץ רישום זה אינו נותן את התוצאות הדרושות, כי הפרוט מדוייק רק עד 60%. יסוד של כל רישום עבודה מסודר הוא שרושמים לא אחרי העבודה אלא בזמן העבודה.

בסמינר לארגון העבודה בתעשייה לימדו אותנו שיטות רישום מודרניות, אחת מהן נתקבלה באסיפת עובדי בית החרושת והיא: לכל עובד בביה"ח נמסר פנקס בולים. על כל בול ובול מסומנות שעות העבודה, שם העובד וסוג העבודה. סדרן העבודה או החבר עצמו מסמן על הבול ע"י קו או ניקוב שעת התחלת העבודה וסוגה. בעוברו לעבודה אחרת, ישנה הוא או סדרן העבודה על בול אחר את עבודתו החדשה וזמנה, לכל סוג עבודה בול חדש. בגמר היום תולשים את מספר הבולים המשומשים וזורקים לארגז המיועד לכך.

במשרד ממיינים את הבולים לפי שמות העובדים ופעם לפי סוגי העבודה כך מתקבל פירוט עבודה מדוייק. שיטה זו מקובלת כבר במפעלים רבים חרושתיים בארץ, פרטיים וקיבוציים בהצלחה רבה. היא נותנת גם את היסוד לשיטת קלקולציה פשוטה. מובן שבזמן הראשון עד שהשיטה הזו תהפך להרגל יהיו הרבה קשיים. אבל ברצון טוב אפשר להתגבר עליהם.

זרח

האגודה	תקציב
2018	מקורות
557,468	תשלומי רשות אגודה נוף אשדות
24,000	שכע ניהול תאגיד
56,558	עודף מועבר משנת קודמת
638,026	סהכ הכנסות
	העברה לפרויקטים בחינוך
75,600	השתתפות בתקציב תאגיד חינוך בריכה
220,000	תרבות ספורט ופיתוח קהילתי
	עלון עבודה
16,000	אצטרנט ותקשורת
12,570	הנהח מאזן
20,358	סליקה בכרטיסי אשראי
3,600	משפטיזות
5,000	הנהלה אכליות-ניהול
178,440	הנהלה אכליות-משרד
8,400	הנהלה אכליות-כללי
2,000	גזבר
5,500	ביטוח דירקטורים
6,000	ביקורת
13,000	השתתפות ועדת חילים
10,000	תרבות חיים
5,000	אבלות
6,558	בצ"מ
50,000	השקעות
638,026	סה"כ הוצאות

פרוטוקול אסיפה 'נוף אשדות' מספר 0118

בקלפי שהתקיים ביום 19/1/2018 נבחרו: אדמית פלג, אלמוג אביעוז, גיא צליל, יונתן שטיינדל, יותם בארי, יריב לוי, נואית שושני, נורית רוז, ניב ליש, רבקה מנטל וראלי ראובני.
(נספח לפרוטוקול זה פרוטוקול ספירת הקולות מיום רביעי 31/1/2018).

3. שינויים בתקנון האגודה:
הדיון בסעיף זה נדחה מהאסיפה שהתקיימה בתאריך 26/12/2017. התקבלו שתי הצעות לשינוי הניסוח שהוצע (להלן הנוסח המוסכם):
א. סעיף 75א' – "האסיפה הכללית תדון האם להפעיל ועדת ביקורת למשך קדנציה שאורכה עד 4 שנים בהתאם לאמור בתקנון זה".
ב. סעיף 7א' 7 – "ציוני ובעל זיקה לערכי התיישבות קהילתית, חילונית פלורליסטית וחופשית" **הוחלט** – מאשרים את העברת נוסח שינויי התקנון לאישור בקלפי **(ההחלטה התקבלה פה אחד)**

בקלפי שהתקיים ביום 19/1/2018 התקבלו התוצאות להלן: משתתפים - 205 חברים, תמכו בשינוי 176 חברים (85.85%) נמנעו 3 (1.46%) והתנגדו 26 (12.68%).
(נספח לפרוטוקול זה פרוטוקול ספירת הקולות מיום ו' 19/1/2018).

מועמדים סופיים לועד ההנהלה:
נואית שושני, ראלי ראובני, איל פרידר, רבקה מנטל, נורית רוז, הדסה אלטר, גיא צליל, יריב לוי, סער עידו, יונתן שטיינדל, ישראל ברקאי, בועז וייס, יותם בארי, שלומי הינדי, ניב ליש, אפרת ספיבק, אמנון גורן, יוסי ב.פ., אלמוג אביעוז, אסנת מזרחי ורויטל לוי.

פרוטוקול אסיפה נוף אשדות מספר 0118 אסיפה נדחית מתאריך 26/12/2017

שם האגודה: נוף אשדות מתיישבי אשדות יעקב איחוד
כתובת: אשדות יעקב איחוד ד.נ. עמק הירדן.
תאריך האסיפה: 09/01/18
מספר חברי האגודה ליום האסיפה: 350
מספר חברי האגודה הנוכחים באסיפה: 20
יו"ר האסיפה: ניב ליש
מזכיר האסיפה: גלעד גורן
רושם הפרוטוקול: גלעד גורן

על סדר היום:

1. בחירת יו"ר ומזכיר לאסיפה
2. הצגת המועמדים לחברות בוועד הנהלת "נוף אשדות".
3. שינויים בתקנון האגודה הקהילתית.

החלטות האסיפה:

1. בחירת יו"ר ומזכיר לאסיפה **הוחלט:** ניב ליש נבחר ליו"ר האסיפה וגלעד גורן נבחר למזכיר האסיפה.
  2. הצגה ואישור של רשימת המועמדים לבחירה לוועד הנהלה:
    - הוצגה רשימת החברים שהציגו את מועמדותם (מצ"ב לפרוטוקול זה).
    - לאור בקשות הציבור, לאחר אסיפת החברים שהתקיימה ב 26/12/17 נפתחה האפשרות להצטרף לרשימה מתאריך 1/1/18 ועד 4/1/18.
    - הרשימה שהוצגה הנה הרשימה הסופית
    - בחירת ועד ההנהלה תעשה בקלפי שתתקיים ביום ו' 19/1/18 בין השעות 08:00-14:00 במזכירות.
- הוחלט** – מאשרים העברת הרשימה לבחירה בקלפי כללית.
(ההחלטה התקבלה פה אחד)

ברכה למסיימי כהונה בוועד ההנהלה 'נוף אשדות'

אסיים בציטוט נחמד שמצאתי:
 "מה שעשינו למען עצמנו בלבד, מת איתנו.
 מה שעשינו למען אחרים ולמען העולם - חי
 לנצח."

תודה ובהצלחה!

גלעד גורן - מנהל קהילה

עת לכל הפץ

המתאבל על

הפּרַח הנובֵל,

מִצָּא נְחֵמָה

בְּפָרִי.

הפּרִי הַבָּשֵׁל,

מִתֵּק לְחֵפוֹ -

בְּעוֹנָתוֹ.

נורית שושני

גדי נחום, ישראל בקראי, תומר מלמוד, דקל ערוסי, שאול אלטר, אמנון גורן ושי אורבך. חברים יקרים, המסיימים היום את כהונתכם בוועד ההנהלה של "נוף אשדות", בסך הכל - מה זה כבר להיות חבר בוועד ההנהלה?

לבוא לישיבה פעם בחודש? לנצל את ההזדמנות לצאת בערב מהבית? לשתות קפה עם כמה חברות וחברים? לראות מצגות? אז זהו שלא...

חברות בוועד ההנהלה היא הרבה יותר מזה: זו קודם כל **אחריות** לדון ולקבל את החלטות אשר מנווטות קדימה את הקהילה. זו **הזכות** לשמש כהנהגת היישוב והקהילה, ליזום, לדחוף ולקדם נושאים ואג'נדות לפי ראות עינכם.

וזו גם **החובה** לייצג נאמנה את כלל ציבור החברים, שנתן בכם את מבטחו והצביע עבורכם.

הספקתי לעבוד עם הוועד הנוכחי רק כשמונה חודשים אבל זכיתי להכיר צוות שקול, רציני, ערכי ומחויב, הרואה מול עיניו רק את טובת היישוב ותושביו.

הדיונים והישיבות שקיימנו היו לפעמים טכניים וקצת משעממים ולפעמים מהותיים ועקרוניים.

אני שמח לציין שבלי קשר לנושא הדיון, תמיד נשמרה האוירה הטובה והחברית והדיון התקיים באופן מכובד תוך הקשבה ושמירה על כבוד הזולת וניסיון כן להגיע להסכמה רחבה והתחשבות במגוון הדעות, גם של המיעוט.

אני מבקש להודות לכם בשם כל תושבי אשדות יעקב איחוד, על תקופת הכהונה בוועד ההנהלה ולהזמין אתכם להמשיך ליזום, לקחת אחריות ולהיות מעורבים ופעילים בקהילה.

מהנעשה בענפים

פברואר 2018

גד"ש

נאסף הכרוב הלבן והסגול. הגידול הצליח מאוד אך הבשיל לתוך שוק שלא ידע לפדות מחירים שיכסו את עלויות הגידול. הבצל נאסף והגזר בעיצומו של אסיף. שתילות האבטיח המוקדם הסתיימו וניתן לראות את השדות המכוסים בניילון לאורך כביש 90. לא כולם שלנו, אבל חלק גדול הוא עבודה שאנחנו עשינו בשדות של אחרים. השעועית נזרעה, העכוב גדל יפה ובחודש הקרוב יאסף גם הוא, שדות החיטה ירוקים וצובעים את העמק בגווני ירוק מלאי חיים.

ענפי הצומח מתמודדים עם מחירי מים עולים בהתאם לתיקון החוק שקיבלה הכנסת בשנת 2016. תיקון שמהותו יצירת תעריף אחיד לכלל החקלאים על השימוש במי חקלאות. באזור שלנו שהוא אזור חם ועם רמת אידוי גבוהה, נדרשת השקיה מוגברת המייקרת מאוד את הגידול. בנוסף למחיר קיים איום של קיצוץ בכמויות המים העומדות לרשותנו, קיצוץ שהוא תוצאה של 5 שנים רצופות עם מיעוט משקעים.

פשיעה חקלאית בשטחים בסירין אנחנו מתמודדים מול פשיעה חקלאית המרימה ראש מידי תקופה. סבלנו מגנבות של פרי אבוקדו לצד בקר שעלה על שדות החיטה. בעזרת מתנדבי "השומר החדש", הסיירת הירוקה ומשמר הגבול המשתפים פעולה בנסיון למנוע נזקים, מצליחים לעצור חלק מאוד קטן מהמזימות.

בעלי כנף

ענף הפסם עדיין במשבר. בזכות תוצאות מקצועיות טובות אנחנו מצליחים לקיימו ולהשאיר עודף לתאגיד. משקיעים בטיוב של ממשק הגידול על מנת להמשיך ולשפר התוצאות המקצועיות.

ענף ההודים, הענף המוביל שלנו התחיל את השנה על מי מנוחות. מזג האוויר הנוח תורם לתוצאות מקצועיות המאפשרות תוצאות

בימים אלה נערכים בהנהלת החשבונות הסיכומים הכלכליים של השנה החולפת. במהלך חודש מרץ ידונו הסיכומים בהנהלות ויוצגו באסיפה מיד לאחר הפסח.

מטעים

קטיף האבוקדו הסתיים עם סיום קטיף הזנים השחורים, האס ודומיו. את קטיף הזנים הירוקים סיימנו באמצע ינואר. כעת מטפלים בעצים ובמטע. גיזומים למיניהם, מעקב אחר הפריחה והכנסת כוורות להאבקה, ריסוסים נגד עשביה ומאבק בנזקי בע"ח. בשבוע הקרוב יערכו בשטח 'האדומות' עבודות לטיוב הניקוז של הקרקע.

במטע המנגו בדושן יש מלחמה יומיומית בדורבנים האוהבים לכרסם את קליפת העצים, גורמים לחיגורים של העצים עד כדי גרימת מוות לחלק מהם. המאבק להרחקתם מהמטע לא תמיד פשוט שכן נדרש לעשות זאת בתאום עם רשויות הגנת הטבע. במקביל מטפלים בעשביה ובוחנים כל העת את מידת הדילול הנדרשת בפריחה, במטרה לקבל פרי גדול יותר מזה שהתפתח אצלנו בשנה שעברה.

מטעי הבננות הצעירים עברו דילול מסיבי שניתן לראותו בעין כאשר נכנסים בשער הקיבוץ. הצוות קיבל החלטה לשנות את האסטרטגיה של הגידול ועורך פעולות שמטרתן להגדיל את אחוזי סוג א' ביבול שאנחנו משווקים ולפרוש את השיווק על פני השנה. המעבר לאסטרטגיה זו דורש זמן. את התוצאות אנחנו צפויים לראות בעוד כשנה וחצי.

מטע התמרים עובר שינויים והתאמות לאור העובדה שלא מצליח להביא תוצאות כלכליות מספקות. נערכים לעקירה של 16 דונם מגיהול, צמצום של שטחי החיאיני ע"י מכירת עצים שניתן למכור. בשלב זה ממשיכים לגדל ולטפל במטע הברהי והחיאיני הקיימים.

מהנעשה בענפים - סוף

נוספות.

'רכב אשדות' ממשיך לטפל באופן מסור ביותר ברכבים הבאים בשערינו.

על כל הפעילות הזו אמונים מנהלי הענפים והעובדים המסורים שלצידם שביחד מהווים את הכח שמוציא לפועל את כל הפעילות הזו.

יישר כח להם ולכל התומכים שמסביב.

עמית אורלנד

לחיות בחיק הטבע / ישראל ויסלר

להיות מושבניק זה נשמע יפה וגם

נחמד

אבל זה לא מתאים לכל אחד

כי צריך להיות חרוץ לא ללכת רק

לרוץ

ולא למצוא תמיד איזה תירוץ

לחלוב יום יום את הפרות ברפת

לטעון תיבות בצל, חציר ולפת

לקטוף פירות מן המטע בחיל

לעבוד ביום וגם לשמור בליל

לגור בחיק הטבע זה חלום

לקום בבוקר להגיד שלום

עם ריח פרדסים רפת וכבשים

לעשות הכל לבד ללא נסים

להיות קיבוצניק זה נשמע יפה וגם

פשוט

זה בטח קל, לא לא זו היא טעות

כי צריך להיות חרוץ לא ללכת רק

לרוץ

ולא למצוא תמיד איזה תירוץ

לחלוב יום יום את הפרות ברפת

לטעון תיבות בצל, חציר ולפת

לקטוף פירות מן המטע בחייל

לעבוד ביום וגם לשמור בליל

לגור בחיק הטבע זה חלום

לקום בבוקר להגיד שלום

עם ריח פרדסים רפת וכבשים

לעשות הכל לבד ללא נסים .

כלכליות ראויות, למרות שהמחיר אותו פודה ההודו ירד כתוצאה ממשבר הפטס.

אנחנו מקווים להביא לשיפור בתוצאות הכלכליות עם התחלת העבודה במסגרת המחלקה החקלאית בעוף טוב ששמה לה למטרה לבצע רכישות במשותף ולהוריד מחירים של תשומות, בנוסף לאיגוס הנתונים המקצועיים ולמידה והסקת מסקנות שיתרמו לשיפור התוצאות המקצועיות.

שני ענפים אלה חיים בכפיפה אחת ומשפיעים האחד על השני, בין היתר בשל העובדה שהעיבוד של התוצרת נעשה ע"י אותו מפעל – "עוף טוב".

ב'צמח מפעלים' מובילים כעת שני מהלכים לשיפור הטיפול בתוצרת החקלאית. בשני בתי האריזה המרכזיים, צמח בנות וצמח אבוקדו הוחלט על השקעות בהיקף של כ-7-8 מיליון ₪ בכל אחד כדי להביא את הטכנולוגיה של המתקן כך שיתאימו לתקופתנו, ישפרו וייעלו מאוד את הטיפול בפרי ערב הוצאתו לשווקים.

השיווק של השוק המקומי נעשה ע"י התארגנות של צמח ואילו היצוא מבוצע באמצעות 'גליל אקספורט' חברה בבעלות 'מילואות'.

רפת נטופה בה אנחנו שותפים, סיימה שנה כלכלית מוצלחת. הצוות מטפל יחד עם ההנהלה באפיון של מכון חליבה חדש שנדרש לבנותו בהקדם לאור הגידול בכמות החולבות, כמו גם בהקמה של מתקן טיפול במים המשמשים את ניקוי הפרות לפני החליבה טרם הזרמתם למערכת הביוב. מתקן שיביאם לרמת הנקיון הנדרשת על פי התקנים של איכות הסביבה.

'נהרא' הציגה תוכנית פיתוח שנהגתה בשנה האחרונה לפני הנהלת 'אגדה'. זו הטילה על דירקטוריון התיירות להמשיך ולהתקדם עם שלב א' של התוכנית ולהביא לדיון תוכנית עסקית מפורטת שתאפשר קבלת החלטה וביצוע של הפיתוח המוצע.

'תובלה אשדות' ממשיכה להוביל בכבישי העמק את התוצרת של 'לוגי' והובלות

באשדוטף

- במסגרת חגיגות החג, הוזמנו ילדי הגנים לצפות בהצגה "ששה בשקיק" (לוי קיפניס) שהועלתה על ידי ילדי כיתה א' בהנחיית המדריכות. כל השותפים נהנו מאד וכבר מדברים על פעילויות נוספות בהמשך.

- ההרשמה לשנת הלימודים תשע"ט נפתחה - טפסי הרשמה נשלחו במייל. מי שלא קיבל מוזמן לפנות לדנה פרישקולניק במייל ashdotaf1@gmail.com

רישמו לפניכם- חגיגות פורים יתקיימו ביום שישי 2.3..... פרטים בהמשך

ורד כהן
אשדוטף-אשדות יעקב.

י"ש ל' אכא אכא אחיות ואחים
לביית באים עם שכנים ואורחים
הסלון מלא ובמטבח בלאטן
תבואו תראו יש מקום לכולם.
כולנו ביחד משפחה צנקית
משפחה היא ברכה היא מאחה
כולנו ביחד משפחה צנקית
משפחה אהבה אהבה אהבה
כולנו ביחד משפחה צנקית
משפחה היא ברכה היא מאחה
כולנו ביחד משפחה צנקית
משפחה עם עלי עם עלי" /סמדר שיר.

לכבוד יום המשפחה.

בימים אלו נפרדנו מחלי אלתר שהחליפה את דנה פרישקולניק לתקופת החל"ד, בנייהול האדמיניסטרטיבי. תודה לחלי על ימים ולילות בהתמדה נחישות ואהבה גדולה וברוכה השבה לדנה.

- במסגרת תכנית כישורי חיים, יעסקו השנה הגנים במגוון נושאים הקשורים בשמירה על הגוף, במגע טוב ומגע פוגע, בחברות טובה, בסודות שונים ובחשיבות הפניה למבוגר קרוב שיכול לסייע בעת קושי ומצוקה. לפני כחודש צפו ילדי 'גן תאנה' ו'גן גפן' יחד עם ההורים, בהצגה "יש סודות שצריך לספר". לאחר ההצגה התקיים שיח להורים עם פסיכולוגית הגן, בו הרחיבו את הנושא ונתנו מענה לשאלות.

- סדרי ט"ו-בשבת נחגגו בכל הגנים בשירים, פירות טריים ומיובשים ושתילת פרחים ותבלינים. חלק מהילדים חזרו הביתה עם עציץ וחלקם העשירו את גינות הגן.

בחינוך החברתי

מפיקים, מצלמים, עורכים ומביימים סרטון קצר (קליפ) בנושא שהוגדר מראש.

השנה עסקו הסרטונים שהכינו הילדים ב"דחייה חברתית" (דחייה חברתית על כל גווניה, גלויה, סמויה, פיזית וברשתות החברתיות). ילדי בית כולל 'צפצפה' בהובלתו של סער עידו צילמו סרטון מרהיב, שזכה לתשואות רבות בהקרנה בבית גבריאל. יישר כוח לסער (וכמובן גם לעפרה) על העשייה הברוכה והמאומצת הכרוכה בצילום והפקת הסרטון. (קישור לסרטון

<https://youtu.be/QWf15vkzvnE>

כחלק מהפעילות המסורתית של תנועת הנוער העובד והלומד ביישוב תכננו לקיים טיול 'חורף' לילדי קן אשדות יעקב (גילאי ד' – ו'). צוות הקן (צור, רוני ושי) ביחד עם המד"צים נערכו לטיול, אולם גשמי הברכה של חודש ינואר טרפו את הקלפים ולא אפשרו לנו לקיים את הטיול. במקום להתייאש בחרו המד"צים לקיים יום של פעילות מהנה וחינוכית לחניכי הקן. וכך, בבוקרו של יום ו' בתחילת החודש התקיימה פעילות תנועתית (שישי – תנועת) בבית כולל צפצפה. הפעילות הייתה מיועדת לכל חניכי הקן וילדי היישוב הלוקחים חלק בפעילות התנועה והמד"צים קצרו שבחים על הפעילות המושקעת ביום חורפי וגשום.

בשבוע החולף חגגנו (ועודנו חוגגים) את ט"ו בשבט. ט"ו בשבט מעצם היותו חג המחבר אותנו אל גלגל השנה ואל הטבע, האדמה והצומח, הינו בעל משמעות ייחודית לפעילות

המשך בעמוד הבא

"כי האדם באשר הוא אדם. צריך להיות תמיד בתוך הטבע.

כי הטבע הוא לאדם המורגיש והמכיר – ממש מה שהמים הם לדג.

כי לא רק להשתקפות בבואתו של הטבע בתוך נפשו זקוק האדם, זקוק הוא למגע של הטבע, ללחיצה המקפת והמאחדת שהטבע – שההווייה האין-סופית לוחצת על כל נקודה מנקודות גופו ונפשו, ומכריחה אותו לחיות, להיות אדם, להיות פרט בפני עצמו." (א.ד. גורדון)

עם תחילתה של שנת הלימודים הנוכחית (תשע"ח) החלטנו על כך שמדי חודש יוגדר נושא עיסוק מרכזי ואחיד לבתים הצעירים (א' – ו'), זאת כמובן מעבר לעיסוק בגלגל השנה שמלווה אותנו כתמיד. בהמשך לכך, בכל בית, מבוצעת ההתאמה הנדרשת של העיסוק בנושא החודשי לגיל הילדים ולאופי הפעילויות ומבנה השבוע.

בחודש נובמבר עסקנו **בדמוקרטיה ובפלורליזם**, בנוסף לעיסוק בסתיו ובעונות המעבר. בחודש דצמבר הנושא החודשי היה **החורף**, במקביל להיערכות לחגיגות החנוכה. בחודש החולף, ינואר, עסקנו בנושא **מדעים**. הילדים למדו וביצעו מגוון רחב של ניסויים ופעילויות מלמדות במגוון נרחב של תחומי מדע, תוך שהם מתנסים בעצמם בפעילויות השונות.

כמדי שנה בתקופה זו, גם השנה לקחו ילדי בית כולל 'צפצפה' (ד'–ו') חלק בתהליך חינוכי איזורי מרשים ומעניין. בהנחיה והובלה של מרכז 'עידן' התקיים פרויקט 'עמק מהסרטים' במסגרתו כלל הילדים בגילאים אלו, ממרבית הקיבוצים בעמק,

בחינוך החברתי - המשך

וכמובן טיול איסוף עלי חובזות והכנת מטעמים מהם.

נערות ונערי השכבה הצעירה ציינו את ט"ו בשבט בטיול שכל כולו פריחה והתחדשות. ביום ו' (2/2) יצאו בנות ובני השכבה לטיול בהר מירון מחניון הפסגה לחניון העיקול (למרגלות מושב מירון). מזג האוויר החמים, בשילוב כמויות הגשם הגדולות, שירדו כשבוע לפני כן זימנו לנערות ולנערים טיול שכל כולו פריחה: אירוסים, רומוליאות, סביונים, ציפורני חתול, כלניות בשלל צבעים ורקפות. בין לבין ספגו הנערים והנערות מעט מסיפורי המקום והארץ וחזרו הביתה עייפים, אך מרוצים.

החודש החלו ילדי שכבה ז' את השתתפותם במיזם חינוכי חדש בשם 'הלב זוכר'. במסגרת המיזם יעוצבו 23,545 לבבות קרמיקה אדומים (כמספר חללי מערכות ישראל) ויונחו לקראת יום הזיכרון התשע"ח, בשביל ארוך ומתפתל מחוץ ולתוך מרכז יצחק רבין בתל אביב.

סוף בעמוד הבא

החינוך החברתי בקיבוץ וככזה מאפשר כר נרחב של עשייה ופעילויות.

ילדי בית כולל 'אלה' (א') בהובלת שירה, רעות ויעל, המחזו את הסיפור **'שישה בשקיק אחד'** מאת לוי קיפניס. החזרות לא היו קלות, אבל הצוות והילדים למדו מהן המון וגם צחקו מאוד. כחלק משיתוף הפעולה של החינוך החברתי עם 'אשדוטף' הציגו הילדים את ההצגה שהמחזו לילדי הגנים. ההצגה גרפה המון מחמאות, מחיאות כפיים והתרגשות מצד הילדים הגדולים והקטנים כאחד. הדי ההצלחה היו כה רמים, עד כי כבר כעת בוחנות המדריכות דרכים נוספות לשיתוף פעולה עם ילדי הגנים גם בהמשך השנה.

בבית כולל 'חצבי' אין רגע דל. בכל זמן ועת הבית שוקק עשייה ופעילות.

בראשית החודש קיימו הילדים פעילות בנושא **"חברות"** ערך אותנו אנחנו חורטים על דגלנו.

"חברים בכל מיני צבעים" יש לכולנו כמילות השיר אותו כתבה חנה גולדברג. חבר לבית הספר, חבר לסודות, חבר למשחקים וכיף ועוד כולנו חברים וכולנו מכבדים אחד את השני.

במסגרת הנושא החודשי (מדעים) קיימו הילדים ניסויים לטווחי זמן שונים. כאלו הרואים תוצאות מידיות וכאלו שהסבלנות משחק תפקיד חשוב. הילדים יצרו **"הר געש לימוני"** ובדקו מה קורה לצבע, כשהוא בא במגע עם חומרים שונים כמו סבון כלים וחלב.

ביחד עם צוות המדריכים הילדים השקו ביצה בחומץ עד שהיא גדלה והפכה לשקופה, כך שקרני האור חדרו לתוכה.

כחלק משיתוף הפעולה עם ילדי כיתה ז', יצאו הילדים לטיול רגלי באיזור בריכת האגירה צפונית (של המאוחד) ונהנו מיום שמש חמים.

בסיומו של החודש חגגו ילדי הבית הכולל את ראש השנה לאילנות בשבוע גדוש עציצים, שתילים, משחקי עצים ופירות,

בחינוך חברתי - המשך

להתקיים בצורה כלכלית מאוזנת. בחלוף ארבעה חודשים מתחילת שנת הלימודים הנוכחית ניתן להצביע על כך שמבחינה כלכלית מערכת החינוך החברתי, מתנהלת באופן מאוזן ובהתאם לתכנית השנתית. אין כל ספק שהדבר מתאפשר בין השאר גם בשל העלאת המחירים, שהתבצעה במעבר בין תשע"ז לתשע"ח, אולם בכך אין די. האחריות והרגישות שמגלים הצוותים והמדריכים לשימוש ב'כסף הציבורי' מהווה את הגורם העיקרי לעמידה ביעד זה.

במבט קדימה אל האתגרים הקרובים העומדים לפנינו, ניתן לציין את חג פורים ואת חופשת חג פסח. לקראת פורים אנחנו מתעתדים לקיים, כמדי שנה, את ההפנינג המשותף של קהילת אשדות המורחבת. השנה נקיים את ההפנינג בשינוי קל, כאשר הוא יבוצע בבוקרו של יום ו', 2/3 (ולא כמדי שנה בשעות אחה"צ). פרטים ועדכונים יופצו בקרוב – היו קשובים!

בימים הקרובים נתחיל בתכנון חופשת הפסח. אנחנו מצויים בשלבים ראשוניים בנושא וכמובן שנמשיך ונעדכן את הציבור. בעת הנוכחית חשוב לי להבהיר כי למרות הפרסומים הרבים בתקשורת אודות קיצור חופשת הפסח (או בכינוייה "בית הספר של החגים"), טרם קיבלנו כל מידע מוסמך בנושא, ועל כן אין לנו עדיין יכולת לבחון כיצד תשפיע היוזמה הברוכה הזו על תכנית החופשה של מערכת החינוך החברתי. כאשר יהיה ברשותנו המידע הרלוונטי נביא אותו לידי ביטוי ושקלול בתכנית הפסח.

בינתיים אני מבקש לאחל לכל הציבור יום משפחה שמח!

אמנון אביגדור חינוך חברתי – אשדות יעקב

הלבבות

לבבות הקרמיקה יוכנו בגודל אחיד (של כ- 12 ס"מ) ויצבעו באדום, כביטוי לאהבה וכבוד. על כל אחד מהלבבות יוטבע צמד המילים "הלב זוכר". בחלקו האחורי של כל לב מקרמיקה יטביעו הילדים את חותמם האישי. מיכל פרידר, מדריכת שכבה ז', רתמה למיזם החינוכי הזה את ולדימיר אזבל, שנאות להתנדב ולסייע, וביחד עימו יכינו ילדי השכבה 100 לבבות מקרמיקה.

בשעה טובה ולאחר יחבלי לידה, שעברו עליה במהלך הקיץ האחרון, התכנסה מועצת החינוך בהרכבה המחודש למפגש פתיחה (חגיגי). כזכור, בשלהי השנה הקודמת הוחלט על שינוי במבנה של מועצת החינוך ונוספו אליה עוד שני נציגים מהקהילות, כך שכיום לכל קהילה יש שני נציגי הורים ונציג ציבור נוסף (סך הכל שישה נציגי ציבור). לאחר שהושלמה בחירת הנציגים בשתי הקהילות, קיימנו מושב פתיחה בניצוחו של גדי נחום שקיבל על עצמו להמשיך ולהוביל את פעילותה של מועצת החינוך. אני מרשה לעצמי להודות בשם כולנו לגדי, על פעילותו הציבורית המבורכת, בהובלה וריכוז של מועצת החינוך מתוך תקווה ואמונה כי יידע לנווט את העשייה בצורה נבונה ורגישה כפי שהיטיב לעשות עד כה.

כפי שנאמר במסכת אבות "אם אין קמח אין תורה" וללא ספק אחד היעדים הברורים (והמדידים) של מערכת החינוך היא יכולתה

יו"ר תיירות אשדות מדבר

הליין השני הם דברים שביכולת המשק לפתח ולנהל דוגמת נהריים, כדי שאדם שבא לאתר, יבין שלינה היא אמצעי, כשלצידה מעטפת של פעילויות נוספות שתגרום לו לצאת מרוצה ועם טעם ורצון לחזור לכאן פעם נוספת.

הארוח הכפרי מושפע מהתחרות בתוך האזור וגם בין האזורים ואנחנו מנסים לנפק את היתרונות היחסיים. היתרון של 'נהרא', וככזו אנו מנסים למתג אותה, כמקום שביחס למחיר ששילמת, אתה מקבל רמת ארוח טובה מאד, שרות מעולה, חדרים בסטנדרט גבוה, ואלה לצד הערך המוסף שלנו שהוא שקט כפרי, מרחבי דשא ואטרקציות ייחודיות כמו 'בית אילי' ונהריים. לתייר הישראלי שבא להתארח ב'נהרא' יש ציפיה שמשוהו מהווי החיים הקיבוצי עם ניחוח החציר יחשף בפניו, לכן אנשים מתחברים לסדר פסח קיבוצי, גני משחק ומרחבים מדושאים שכמותם קשה למצוא באזורים אורבניים. יש אף שמצפים לדיאלוג שירקם עם חברי הקיבוץ, לשמוע מהם, להשמיע להם. לכן, נושא החדר ותכולתו פחות דרמטי מבחינתם אלא המעטפת וזה מה שאנחנו כתיירנים מנסים להבליט ולהעביר.

חדר האוכל באשדות נפתח לאחרונה עבור ארוחות ערבי שישי, ואפשר שייפתח גם באמצע השבוע. כיצד 'נהרא' משתלבת?
חדר אוכל קיבוצי עונה בהחלט על צורך, וזה מוצר שעשוי להיות מעניין ומועיל לשני הצדדים, על אף שב'נהרא' יש חדר אוכל עם סממנים קיבוציים ויש שמעדיפים משהו שהוא יותר פרטי משלהם. היום אנחנו מציעים לאורחינו ארוחות צהריים באשדות ולכן ארוחת שישי היא בהחלט אופציה נוספת ומעניינת.

השמים הפתוחים משחקים לטובתנו
נושא שענף התיירות בעולם החופשי מתמודד איתו, ולאחרונה ביתר שאת, הוא מדיניות 'השמים הפתוחים' - שיטת הלואו-קוסט. המשך בעמוד הבא

ישראל בן ארצי, נשוי ואב לארבעה ילדים בוגרים. בן קיבוץ שגר היום במטולה, אחד שחי ונושם תיירות. ניהל בתי מלון, היה רכז משק 17 שנים, עושה מילואים למרות גילו, ועוד ידו נטויה. את הגושרים, קיבוץ בו נולד, עזב לפני שני עשורים ועבר עם משפחתו למטולה.

כמי שמכיר לפני ולפנים את עולם התיירות הוא ניהל ומנהל שורה מכובדת של אתרי נופש ובתי מלון. בין השאר (וזה רשימה חלקית) ניהל את מלון נוף גינוסר, מלון הגושרים, שידרג ללא הכר את כפר הנופש של האון, קייקי כפר בלום והרשימה לא נגמרת.

הוא מסוג הדייגים שאוהב דגים למרות שהוא דג אותם, אחד שמאמין שבהתנהלות נכונה וחשיבה יוצרת אפשר לעשות מהעסק הזה ביזנס למרות שיש תקרת זכוכית, ובשורה התחתונה הוא מאמין ש'נהרא' צועדת בכיוון נכון, שאלמלא כן, כבר היה במקום אחר.

לתיירות אשדות איחוד, הגיע לפני שנתיים וחצי עם נסיון מוכח. היה זה בעקבות פניה של יו"ר אשדות שמוליק לשם שחיפש יו"ר חדש (במקום פנחס סוננברג). מרגע שלקחתי את התפקיד על עצמי, המטרה שלי היא למנף את תיירות אשדות למקום שבו היא יכולה וצריכה להיות, כאשר על פי תפיסתי אתר הלינה 'נהרא' הוא המקום המרכזי מבחינת הפעילות והיכולת להרוויח וסביב יש לפתח 'מושכנים' קרי יזמויות של אנשים פרטיים: מסעדה, מרכבות, פלונטר וכו'.

יו"ר תיירות אשדות מדבר - המשך

מכיסה סכומים יחסית לא גבוהים אל מול השקעות שעשו החברה הממשלתית לתיירות (חמ"ת) ומשרד הבטחון, ולכן התאור הנ"ל מתבסס בעיקר על מה שיש בשטח. המוצר שלנו בנהריים (בניגוד לגשר הישנה למשל) מבוסס בעיקר על דברים בשטח, קרי סיפור מפעל החשמל, מפגש הגבולות, גבעת הבנות, ולצידם טבע, נוף, היסטוריה ומורשת. היכולת שלנו למכור נפגמה בעקבות ארוע רצח הבנות ב-97 שאוסר מאז כניסת תלמידים ל-אי השלום, אחר כך בא סיפור סגירת הגשר לתקופה ארוכה. אשדות איחוד קיבלה החלטה שהיא רוצה להמשיך להפעיל את האתר, בין השאר כמנוף לחדרי הארות, בעוד שהמאוחד לא ראו לזה סיכוי, והתוצאה היתה שבינואר 17 נפרדו דרכינו בלחיצת יד.

ישראל סבור שיש הגיון עיסקי בכך שנהריים עובדת תחת 'נהרא', מה שמאפשר קבלת החלטות באופן שונה מבעבר. הצעד המרכזי שעליו אנחנו יכולים לברך, הוא שאחרי הרבה שנים של אי בהירות מול חברת החשמל, נחתם הסכם בין החברה למועצה האזורית שמאפשר למועצה להפעיל את האתר באמצעות צד ג' שהיא אשדות איחוד, בתנאים שקיבלה המועצה מחברת חשמל, ובימים אלה נחתמו טיוטות כדי להסדיר את הצד הפורמלי.

במה השינוי?

בפורמט הקודם מול חברת חשמל היו יותר חורים מרשת, כי אף אחד לא ידע מה מותר מה אסור ולמי זה שייך. היתה אמירה כללית שמאחר שהפיתוח הוא בעיקרו ממשלתי, לא תהיה שם פעילות מסחרית. בהסכם בין ח"ח למועצה שנחתם לא מכבר, מגבלה זו בוטלה, פרוש הדבר שמישהו (במקרה זה אנחנו) לוקח אחריות להפעיל את האתר כאשר האחריות הביטוחית חלה עליו. נושא הביטוח הדאיג מאד את החברה ומרגע שהוסדר הם נתנו את הסכמתם למועצה. אגב, בנהריים התחלף לאחרונה מנהל כאשר רונן סולפיין סיים (כרגע מדריך באתר)

סוף בעמוד הבא

מדיניות זו מביאה להורדת מחירים דרמטית בענף, בעיקר בנושא טיסות, וספקי התיירות מתמודדים מול מצב נתון זה לא בקלות, כי הוא 'מבריח' לנו לא מעט לקוחות והסיבה פשוטה: מול מחיר שאנחנו מציעים לחדר בלינה כפרית שכלול בתוכו כיבוי אש מיסים עבודה וכו'. אתה מקבל בבודפסט חדר במלון ארבעה כוכבים עם טיסה מוזלת ומזוודת טרולי קטנה. חצי הכוס המלאה בעניין הזה היא שכמות התיירים המגיעה לארץ נמצאת במגמת עליה משמעותית, ובהנחה שלא תהינה קטסטרופות כמו מצב בטחוני או צונאמי, 2018 צפויה להיות שנת שיא בתיירות, וכבר עתה בפברואר, אנחנו רואים שקצב ההזמנות ממרץ וקדימה הוא חסר תקדים; כשירד גשם בקיץ כולם נרטבים, והשאלה היחידה היא מתי יורד הגשם עליך.

2018 אם כן, הולכת להיות שנת שיא עם היקפים שלא ידענו בעבר. ועוד נקודה: גם תודעת התייר ומעורבותו בעיסקה עוברת שינוי מדהים, כאשר הכח עובר מהסוכן, למדיה הדיגיטלית. עולם התיירות עובר מהפך בדרכי תקשורת: אנשים נכנסים לאתרים רואים, משווים ובודקים אחד לאחד, ורגע לפני הטיסה מבצעים את הזמנה. אם פעם היית מזמין מלון חודשים שלושה מראש, הרי שהיום אתה מזמין ברביעי ויוצא בחמישי, לכן את רוב מאמצי השיווק אנחנו מפנים למדיה, והאתר שלנו מתעדכן מדי יום, כי אם תבוא לשחק כדורגל בסנדלים, כנראה שלא תבקיע גול...

בינהרא' אנחנו נמצאים במקום טוב עם 44 חדרים שכולם עברו טיפול בשנים האחרונות, כאשר ב-2017 השבתנו את בית 71 כדי לשפצו מן היסוד, והיום כל החדרים שלנו (פרט ל-71 שברמה משופרת) הם באותה רמה.

מה קורה בנהריים?

האמירה הנפוצה כאילו 'הושקעו בפארק נהריים מיליונים' היא אגדה אורבנית. תיירות אשדות יעקב גם במתכונתה המשותפת עם המאוחד, וגם עתה השקיעה

יו"ר תיירות אשדות מדבר - המשך

אלינו באחוזים גבוהים יחסית לאתרים אחרים. התכנית מדברת על שני שלבים בעלות כוללת של כ-10מ"ש, כאשר כל שלב עומד בפני עצמו. שלב א' אינו כולל טיפול בשטחים ציבוריים היות והנחת העבודה היא שהשטח הקיים יכול לשאת עוד 14 חדרים, ולכן יכול לתת הכנסה מרגע סיומו. שלב ב' יכלול גם שטחים ציבוריים ולכן ההשקעה בו יותר יקרה. אנחנו מציעים תכנית דו-שלבית שתבוצע באופן עצמאי ללא הכנסת שותף חיצוני.

תיירות היא מקצוע שדורש מיומנות גבוהה, מחדד ישראל, ולעיתים גמישות מחשבתית. אתן דוגמה: בעקבות הפסקת מים פתאומית שארעה בקיבוץ לפני כחצי שנה, החזרנו לכל אורחינו את כספם. יכולנו להתנער מן העניין ולהסביר שמדובר בכח עליון וכו'. אבל העדפנו לנהוג אחרת. למרות שמדובר בנזק כספי לא מבוטל. תודעת שרות מסוג כזה עשויה להועיל לנו בעתיד.

באשר לסיכומים ולתחזיות לעתיד הקרוב, ישראל כהרגלו אופטימי. 2016 היתה שנת שיא, ב-2017 נרשמה ירידה וב-2018 יש ציפיה לקפוץ מחדש. עמק הירדן כידוע, הוא אזור שמאד מושפע מעונות השנה, כאשר ינואר ופברואר חלשים בעוד הקיץ והחגים הם תקופה חזקה.

ההצלחה, מסכם ישראל, היא הרבה מאד בזכותה של מנהלת 'נהרא' אדוה אטיאס והצוות שעמיה, שעושים עבודה מצויינת כל השנה. ב'נהרא' יודעים לייצר תפוסה שנתית של 55-60 אחוז, שבמונחי לינה זה נתון סביר בהחלט. תפוסה הוא פרמטר חשוב, הוא מדגיש, אבל חשוב ואמין יותר הוא המדד של תרומה ממוצעת של חדר, וגם כאן אנחנו במצב לא רע.

אבנרון

ובמקומו נכנס שי הדר. בתפיסה שלנו מנהל נהריים הוא איש תפעולי ולכן הוא מחלקה בתוך 'נהרא', כשמעליו יש את מנהל 'נהרא' שקובע מדיניות, עובדים, רכש כספים וכו'.

מתי נראה רווח בנהריים?

עד עכשיו היה צריך 'להדביק' לאתר כסף, אם כי לא בסכומים גבוהים במיוחד. להערכתי נהריים תדע להתייצב וברגע שהשיווק (חברת 'בלון') יכנס לתלם הדברים יקרו, האתר יעבוד יותר חזק, ותהיה לגיטימציה לבקש מימון לפיתוח. ישראל מעריך שבהתנהלות נכונה ניתן יהיה לסיים את 2018 ברווח מסויים.

מה בנוגע לקיום ארועים באתר?

אני מניח שבתאום עם הנהלת האתר והגורמים שמסביב ניתן לקיים שם ארועים ולעשות כל דבר. מבחינת ח"ח אין לכך מגבלה, וההחלטה היא של אשדות.

הדבר הבא - פיתוח

כל אתר נופש יודע שאם לא יתפתח וישתדרג, סופו שיצעד לאחור, משום שהעולם מתקדם והתחרות בענף תשאיר רק את הטובים. 'נהרא' הגישה בימים אלה להנהלה הכלכלית של אשדות תוכנית פיתוח לשנים הבאות שעשויה, אם תתממש, להכפיל בתוך שנים אחדות את מספר הלינות ולהביא את 'נהרא' למקום שלדעת פרנסייה היא ראוייה לו. בדירקטוריון 'נהרא' חברים היו"ר ישראל בן ארצי, עמית אורלנד, אדוה אטיאס (משקיפה) עומר כהן (בית בכפר גינוסר) והילה סוסן ברקן (מכללה) כנציגי ציבור. לפורום צורף לאחרונה דירקטור חיצוני גילי פרס, איש תיירות מנוסה. הקונספט אומר ישראל הוא להגדיל את מספר החדרים מ-44 היום ועד 70-80 חדר, בשטח הגובל ב'נהרא' שמוקצה לנו בתב"ע. מימוש תוכנית זו תאפשר לנו להיות יותר מדייקים בהתאמת החדרים החדשים לטעמים השונים בעיקר של קהל יעד ישראלי שלהערכתנו יהווה אחוז גבוה הרבה יותר ביחס לתיירות הנכנסת. תיירות פנים עובדת לא רע גם היום ואנו רואים זאת לפי האורחים החוזרים שמגיעים

50 שנה למלחמת ההתשה

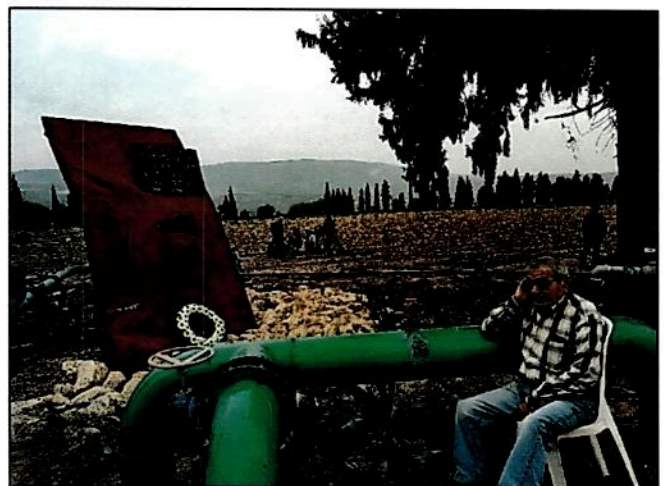
תקופה ארועי פח"ע משמעותיים. בינואר 68 נשמע פיצוץ מחוץ למשק, כעבור דקות הגיע טנדר מג"ב, ממנו הורדה אלונקה ועליה גשש בדואי פצוע שנפטר בתוך דקות. **זיו אופיר** שהיה אז בן עשר לערך, זוכר זאת כאילו אתמול.

הרעיון של מלחמת ההתשה, מסביר אלתר אופיר, אומץ על ידי ארגון פתח כלקח ממלחמת וייטנאם, שם סיגל הווייטקונג דוקטרינת גרילה מתוחכמת שפגעה קשות בצבא דרום וייטנאם ואחר כך בצבא ארה"ב, שסיים את המלחמה חבול ושותת דם. המחבלים ניצלו את חולשת המשטר המרכזי בירדן לאור תבוסת מלחמת ששת הימים, כדי לאמץ קו דומה, כאשר הוא מזהה את גזרת הגבול בין ישראל לירדן כבטן הרכה של ישראל.

מלחמת ההתשה 'הפרטית' של אשדות, עלייה נייחד את הדיבור כאן, ובה מצאו מותם ממיקושים והפגזות תשעה בני אדם, יותר מכל ישוב ספר בישראל, מתחילה בראשית פברואר 68. סמוך לחצות נשמע ברחבי המשק הד פיצוץ. אלתר הרבי"ש ויוחקה המא"ז, צמד שעובד בצמוד לאורך התקופה, מוזעקים עלי ידי השומרים, שמדווחים על ירי פגז, אולי שניים, מכיוון השער המזרחי. לעמוס גל, עוד אחד מן השומרים של אותו לילה, נדמה שהירי בוצע מכיוון דרום אבל דעתו נשללת. בתוך זמן קצר מגיעים לאשדות מפקד החטיבה וקצין המבצעים שלה שמבצעים תחקיר ראשוני וקובעים בהחלטיות שהירי הוא של פגז 60 מ"מ שנורה מעבר לירמוך. יוחקה מסביר שלפגז בקוטר 60 מ"מ אין טווח כזה, והקמב"ץ עונה שעל פי נסיונו ניתן לייצר טווח כזה באמצעות מטען הדף. שאר התחקירים נדחים לבוקר והישוב חוזר לשיגרה. למחרת מאתרים את מקום הנפילה של הפגז, סמוך לגן גפן.

כעבור כשבוע, בשמיני לפברואר 68, התברר עד כמה היתה מסקנתם של הקצינים חפוזה ולא אחראית. בשעות הצהריים, עושה דרכו טרקטור BMD רתום לצמד עגלות בננות,

ביום חמישי בשבוע שעבר, התכנסו ליד האנדרטה לחללי אסון המיקוש, כמה עשרות אשדותים: גברים ונשים שזרקה בהם שיבה, בני נוער ומעט בני משפחות של חללי אותו אסון, כדי לציין חמישים שנה לאחד הארועים הקשים בתולדותיה של אשדות. כשידו שעונה על ראשו, והוא שקוע בעצמו, ישב **אלתר אופיר**, הרבי"ש המיתולוגי של מלחמת ההתשה, והחריש. גם שניים מבניו היו שם: זיו (ממארגני הארוע יחד עם דובי שושני) ובארי עם הנכדה גפן. וגם מוטקה דר, שבא מטבריה להתייחד עם זכר חברים שאינם. ומספר וותיקים מאשדות מאוחד, ובהם אורנה שמעוני ששערה הזהוב מתבדר ברות. דובי בליווי אלי שמלץ, הפליא בשירתו, הציבור הקשיב קשב רב לדבריהם של אורי ניב ואלתר אופיר, בעוד ילדי שבט אלתר מתבדרים בשדה הבצל, רגע לפני איסופו. מלחמת ההתשה גבתה מחיר כבד ביותר ציין זיו. 45 אזרחים נפלו באותה מלחמה, תשעה מתוכם מקיבוצנו. המציאות בה שתי פלוגות קו נמצאות באשדות: אחת בבסיס משמר הגבול והשניה בבית החרושת 'אשד', היתה אחת הסיבות לכך.

הארוע הראשון של מה שיכונה לימים 'מלחמת ההתשה' התרחש בחמדיה בשלהי 1967 כאשר חולית מתבלים חדרה בערב שישי לקיבוץ, פתחה בירי והרגה חייל בחופשה. בעמק הירדן לא נרשמו באותה

50 שנה למלחמת ההתשה - המשך

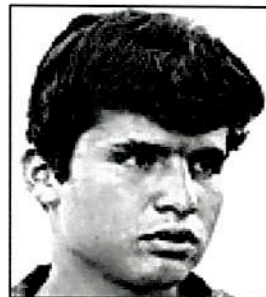
שיצאו מפיו, הבנתי מיד שקרה דבר נורא. בתוך שניות, הוא מתאר, רצנו כולנו לעבר השער הדרומי, שם פגשתי את יוחקה וביחד נסענו לכיוון המשוער של הפיצוץ. בקרבת מקום הפיגוע כבר עמד אמבולנס ובו רופא, עולה חדש, שנראה מבולבל ולא תיפקד. ביחד עם כוחות צבא שנהרו למקום וחברים שהצטרפו, התחלנו לחפש אחר האנשים. את יהודה חלק איתרנו מיד כשהוא פצוע קשה, והוא הובהל בגייפ צבאי לבית החולים פוריה. עזריאל זאבי נפגע קל מאוד ולא נזקק לאישפוז. שלושת הנותרים היו ללא רוח חיים. **חנן לרנר** בן הקיבוץ שזה מקרוב השתחרר משירות קרבי בשיריון ונכנס לעבודה בבנות, **חיים מוצרי** בן 38, עובד ותיק ומנוסה בענף הבנות, נשוי ואב לשתי בנות והמתנדב השוויצרי **גרהרד קלר**. **יהודה חלק** לא שרד את הפציעה הקשה, וכעבור שלושה ימים נפטר מפצעיו והוא בן 17 בלבד. כולם פרט לשוויצרי, נקברו באשדות.

במהלך בדיקת מכלול הארועים, התגלה הקשר בין ארוע הפגזים מהשבוע החולף לבין המיקוש. בחלקת הבנות הסמוכה לגדר הקיבוץ נמצאו זבילים הזהים לפגזי המרגמה שנורו אל הקיבוץ שבוע קודם, וכן כרוזים בעברית עילגת, ואלה הובילו את החוקרים למסקנה חד משמעית שאותה חוליה שביצעה את הירי בשבוע קודם, היא גם שאחראית להנחת המוקש הכפול. עקבות אותה חוליה הוליכו לבגורה. ועוד חומר למחשבה: ביום שקדם לפיצוץ, עברו בקטע הדרך בו הוטמן המוקש, התאומים יונתן ושאול אלטר, על גבי טרקטור פרגוסון רתום למרסס. נראה שהפרגוסון היה קל מדי ולכן המוקש לא הופעל...

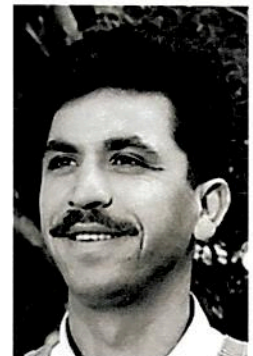
בעיתון 'דבר' שלמחרת הפיגוע מופיעה תמונה של העגלה המעוכה וכתוב כך: "טרקטור שגרר אחריו שתי עגלות בדרך ממטע הבנות לקיבוץ עלה על מוקש. הגלגל השמאלי האחורי של העגלה השניה הוא שהפעיל את המוקש ומהדף האוויר הועפה

המשך בעמוד הבא

בדרך בוצית המובילה מהשדות לכיוון הקיבוץ. סמוך לשדה אספסת נשמע פיצוץ עז מלווה בפטריית עשן סמיכה. הטרקטור ועגלה ראשונה עמוסת בננות עוברים ללא פגע. הגלגל האחורי השמאלי של העגלה האחורית, שבחלקה הקדמי יושבים העובדים, מפעיל מוקש סיני כפול במשקל 9 ק"ג. כתוצאה מהפיצוץ מועפים העובדים מן העגלה ומתפזרים בשדה האספסת במרכז העגלה סמוך ליצול, ישב כהרגלו עזריאל זאבי בן ה-65 שנפצע קל מאוד. שאר העובדים שהיו בעגלה לא שרדו.

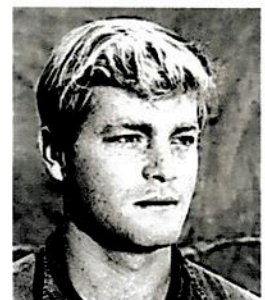
יהודה חלק ז"ל

חיים מוצרי ז"ל

גרהרד קלר ז"ל

חנן לרנר ז"ל

נהג הטרקטור רמי מור, חניך חברת הנוער, שיצא ללא פגע, דהר במהירות הביתה עם הטרקטור להזעיק עזרה. אנשים שאלו מה קרה, מה קרה וצעקתי 'יש שם פיצוץ, אנשים עפו, תגיעו מהר'.

אלטר אופיר שעבד באותה שעה במוסד, ושמע את הפיצוץ כמו כולם, מתאר את הרגשתו: אני מסתכל ימינה ושמאלה, פתאם מגיח מולי טרקטור BMD נהוג בידי רמי מור חניך חברת הנוער. מתוך שברי המילים

50 שנה למלחמת ההתשה - המשך

בזכותו של אורי פלג שגידל וחינך אותו למעשים טובים. היום הוא מתגורר בציריך, ומנהל רשת חנויות ביגוד והנעלה. לרמי ארבעה ילדים מאשתו הראשונה: שלושה בשוויץ ואחת בשבדיה, ושניים נוספים (בני שמונה וחמש) מנישואיו השניים לאשתו הנוכחית שמוצאה מצ'כיה. רוב ילדיו הלכו בעקבותיו, וגם הם מצליחים בביזנס. הוא חובב סקי (כעת מושבת בגלל הברד) והבריאות מצוינת. במובנים מסויימים, הוא מעיד על עצמו: נשארתי אותו ילד שובב, שהיה גונב לרחמים הראל את הגיפ ונוסע לכנרת עם החבר'ה... אין לי ספק שמה שהציל אותי ממוות בטוח היא העובדה שהייתי 'חולה הגה' ולכן אף אחד לא התווכח איתי מי ינהג את הטרקטור. יהודה חלק, מספר רמי, היה לרוב יושב לידי על הכנף ודווקא בארוע הזה העדיף לשבת מאחורה כי טען שעייף. גורל מהתל.

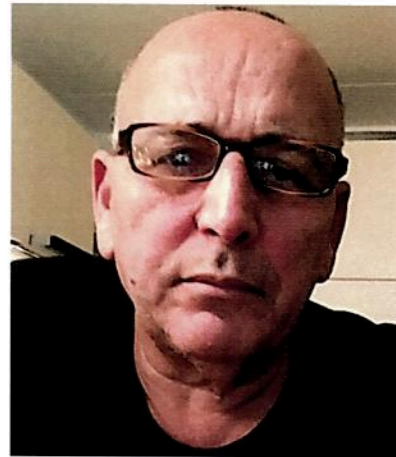
והגורל, כך מסתבר, היתל ברמי פעמיים נוספות. בהיותו לוחם בסיירת שיריון הוא נפגע מפגז 155 מ"מ ובאורח פלא הצליח להשתקם ולשוב לשרות. כעבור מספר חודשים התהפך עם גיפ צבאי בסיני, פונה במסוק לסורוקה וגם את הארוע הזה צלח בשלום. לאחר שהשתחרר מצה"ל עבר קורס קב"טים ונכנס לעבוד באל על, ומאוחר יותר התחתן וקבע את מקום מושבו-משכנו בציריך שם הוא חי היום. הרצון להצליח ולא לוותר הזניק אותי קדימה, מסכם רמי, והרבה בזכות האבא המאמץ שלי אורי פלג, שעודד ודחף אותי.

שיגרה של התשה

בעקבות מיקוש עגלת הבנות וארועים נוספים, השתנתה לחלוטין תפיסת הבטחון – הצבא החל לסלול דרכי טשטוש וסיוורים נעו על הצירים לאורך כל שעות היממה. דרכי העפר הנוחות למיקוש זופתו באספלט. תוך כדי המלחמה נבנו מקלטים מודרניים אשר עונים על הצרכים של ישוב ספר, וחדרי בטחון ממוגני ירי נוספו לבתים הקיימים.

המשך בעמוד הבא

העגלה למרחק 15 מטר ובמקום נוצר בור עמוק. בעגלה שנפגעה ישבו ששה עובדים שלושה מהם נהרגו במקום. שלושה נוספים נפצעו. העיתון דיווח שבקרבת מקום הפיצוץ נמצאו פגז מרגמה, כרוזים וכדורי רובה סער קלצ'ניקוב.

הטראומה של רמי

רמי מור, (בתמונה) בנם המאומץ של רינה (עימה הוא שומר קשר עד היום) ואורי פלג ז"ל, אמנם לא נפגע פיזית בפיגוע, אבל סבל מטראומה קשה ממנה התקשה להשתחרר. הוא עוד הספיק לבקר בבית החולים את חברו הטוב יהודה חלק, עימו תיכנן טיול משותף לאילת, ולא האמין שזו פגישתם האחרונה. לאחר שיהודה נקבר העביר רמי את שרידי העגלה המעוכה והציבה במקומה הנוכחי, ובעזרת צוות המסגריה נחרטו שמות הניספים. רמי נטע סביבה 4 עצי ברוש גדולים כמספר הנופלים, הניח אבנים לבנות ושתל צמחים. מארבעת הברושים נותר אחד בלבד. תקופה ארוכה התקשיתי לתפקד, מתאר רמי שנוזק לטיפולים נפשיים. כדי לשקם עצמו מהטראומה. יהודה חלק, קוטי פייקוב ואני, חלקנו חדר משותף בחברת הילדים, והתפתחה בינינו מערכת יחסים מאד מיוחדת, מתאר רמי, שבכל ביקור שלו באשדות מגיע לאנדרטה להתייחד עם חבריו שניספו.

רמי (66) שמתגורר שנים רבות בשוויץ כאיש עסקים, מעיד שהגיע לאן שהגיע הרבה

50 שנה למלחמת ההתשה - המשך

נהג הטרקטור היה **דודו פונדק** בן ה-17 שרק יומיים קודם קיבל רשיון נהיגה. 'איני יודע אם האור הקודר שחדר מבעד למעטה העננים, הזפת השחוקה שבה זיפתנו את הברזים לקראת החורף או סתם תחושה שכלום לא הולך, היו הרקע לאותו יום שחור', יכתוב דודו לימים. 'גמרנו לזפת את הברזים בסביבות אחת אחר הצהריים', תאר פונדק את מסכת ארועי אותו יום הר ונמהר, 'וחזרנו למחנה כדי להכין ארוחת צהרים, אלא בשל תקלה טכנית בזרם החשמל, האוכל לא היה מוכן עדיין, כך שנותר לנו זמן לרדת לשטח לבצע תיקון קטן בטרקטור שנותר תקוע בשדה. מין משחק עיניים ביני לבין חגי מי ינהג בטרקטור, לבסוף הוא פסק: 'עלה כבר חבל על הזמן וחץ מזה רק לפני יומיים קיבלת רשיון נהיגה- מגיע לך'. נסענו. אני על הטרקטור וחגי מאחור על העגלה. בעוד יומיים היה צריך לזרוע כותנה, והתלמים היו כבר מוכנים, בעצם הכל היה מוכן: הטרקטור, המזרעה, מערכת ההשקאה.

ואז פתאום - בתוך כל השקט והנכונות הקודרת הזאת - שמעתי רעש אדיר, וענן עשן שחור עטף אותי. אחרי שנמוג העשן הבטתי לצדדים. עשרים מטר ממני שכבה העגלה ההפוכה, שאחד מגלגליה עדיין ממשיך להסתובב... ולידה - חגי. לבן, לבן להחריד, על רקע התלמים השחורים המצפים להתחלה - אך קולטים את הסוף'.

דקות קודם פגש חגי את מפקד פלוגת מג"ב בגזרה, גבי לסט, והחליף עימו מספר משפטים בטרם נסע אל מותו. בתוך חודש קוברת אשדות חמישה חקלאים.

ואשדות ממשיכה לספוג

כאשר שמע, שהמשקים שבעמק הירדן ובעמק בית שאן זקוקים לכח עובד להקמת ביצורים, התייצב **חיים טרייוויס**, סטודנט ירושלמי לכלכלה, לאשדות יעקב איחוד והצטרף למאמץ הכללי. חיים נפל בהפגזה על המשק ב-4.6.1968.

המשך בעמוד הבא

היציאה לעבודה בשדה נעשתה בתיאום עם כוחות הבטחון, ורק לאחר שהצבא עבר בשטחים לוודא שאין מוקשים או מטענים. אלתר ויוחקה היו מצטרפים מדי בוקר לכוחות כשבידיהם דקרים לאיתור מוקשים. קשר אישי אמיץ נוצר עם אלוף הפיקוד, דדו אלעזר, שביקש שיפנו אליו ישירות בכל בעיה.

לאלתר זכור היטב, ביקור לא שיגרת של הרמטכ"ל חיים בר לב וצמרת המטה הכללי באסיפת אשדות. לקראת ערב נחת המסוק והפמליה כולה נדחקה אל חדר באוכל. ישבתי בשולחן ליד בר-לב, נזכר אלתר, ודיבורו האיטי והמדוד כמעט הרדים אותי... בעקבות אותו ביקור הובאה לאשדות פלוגה של גולני שישבה במתחם 'אשד' ('לוגי של היום) ובמחנה הנח"ל ישבה פלוגת מג"ב. במפות אויב שנתפסו אחרי המלחמה, מסומנים בסיסי מג"ב ו'אשד' כמאחזים צבאיים לכל דבר ועניין, ולא ניתן להתעלם מהקשר הסיבתי בין נוכחות אותם בסיסים, להתקפות החוזרות ונשנות על אשדות.

באותה תקופה נכנס לפעולה מכשיר חדשני לאיתור ופינוי מוקשים, פרי פיתוחו של אל"מ דוד לסקוב, שכונה 'שטרונגול'. היה זה מוט ארוך שלאורכו שורות גלגלים הנדחף ע"י כלי כבד ותפקידו לנטרל מוקשים. בכל בוקר היו ממתנינים עשרות חקלאים אשדותיים לאישור הצבא כדי לצאת לעבודת השדה.

אשדות קוברת את מתיה ומתחילה אט אט לשוב לשיגרת חיים, אלא שבתוך חודש פוקד אותה אסון נוסף, הפעם בשדות דושן. ב-14 למרץ 68 בשעות הצהריים עולה טרקטור רתום לעגלה, על מוקש. **חגי ענבי** בן ה-31, חקלאי בן משק, נשוי לתלמה ואב לשנים, מוצא את מותו בו במקום.

חגי ענבי ז"ל

50 שנה למלחמת ההתשה - המשך

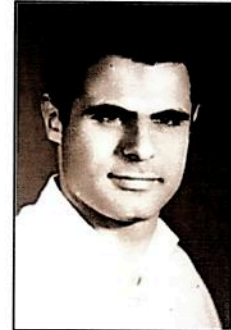
בחוברת שיצאה לאור שנה לאחר נפילתו של אקראי, כותבת שפרה חלק, אימו של יהודה על אברהם: 'היית ילד כשבת אלינו, ונכנסת למשפחה כמו ילד שלנו. לפעמים היו שואלים אותך לשם משפחתך והיית עונה 'אברהם חלק'. לפני שהתגייסת אמרת לי: תראי, עוד נבוא אליך שני בנים חיילים, אני והאח שלי יהודה. לצערי המר לא זכיתי לזה. שניכם קיפחתם את חייכם בנסיבות דומות במיקוש אכזרי שקטף אתכם בטרם עת. שני חברים אהובים שבחייהם ובמותם לא נפרדו. כשבננו יהודה נפטר אתה לא היית בהלוויה שלו, הוסיפה שפרה, כי גם לכם קרה אסון ולא יכולת להגיע, וכשבת לאשדות בכית כמו תינוק ואמרת לי: תראי אין שוויון, ולי שאף פעם לא היה טוב אני נשאר בחיים. לא ידעת מה מחכה לך ושגם גורלך לההרג כמו יהודה ז"ל...

אחרון חלליה של אשדות בהתשה היה **אלי עודד** בן ה-25 נשוי לשלומית ואב לשני בנים. אלי נשלח מטעם המשק לעבוד במבוא חמה ונפשו נקשרה למקום. ביום 18.6.70 בעת עבודתו בשדה, עלה הטרקטור על מוקש. אלי נפצע קשה, ולא עלה בידי הרופאים להציל את חייו. הוא הובא למנוחות באשדות.

אלי עודד ז"ל

סוף בעמוד הבא

חיים טריוויס ז"ל

כעבור כשנה, בחודש מאי 69 נפצעת **אסתר יעקובסון** בת ה-77 בעת הפגזה על המשק וצונחת על הקרקע כשהיא חסרת הכרה. היא הובהלה לבית החולים רמב"ם בחיפה, שם אושפזה עם רסיסים בראשה ושברים פתוחים ביד וברגל, ונפטרה אחרי שבועיים של יסורים ב-15.5.69.

אברהם אקראי ז"ל

אסתר יעקובסון ז"ל

נפילתו של **אברהם אקראי** בחודש אפריל 1970 באי נהריים במהלך חופשת השחרור מותירה סימני שאלה. מאחר והפיצוץ היה בעת שניגש לפתוח את השטוצר, ישנם שני הסברים אפשריים: נהרג ממוקש שהוטמן על ידי מחבלים סמוך לברז; אפשרות שניה: נהרג ממטען שחובר לברז. ממרחק הזמן קשה להכריע מי מבין הגרסאות מדוייקת, ונראה שהנושא לא נחקר עד תומו. מה שיותר מעניין, הוא סיפור חברותם האמיץ של אברהם אקראי ויהודה חלק, זכרם לברכה, שהדמיון החיצוני ביניהם מפתיע, כמו גם החברות האישית שנרקמה ביניהם.

50 שנה למלחמת ההתשה - המשך

צרה מול האלף

האיננות כל כך כבדים,
כופץ הפרי את הקדים,
לו השעה המרדיועה,
כה נרדמים היאדים.

אל הקעה מן האלף
טלה שחור ורק ירד,
כבשה פועה בוכה בדיר -
לה בנה הקט אשר אבד.

ישוה טלה אל חיק האט,
ישכה בדיר וירדט
והכבשה תישק אותו
והיא תקרא אותו בשט.

נסתר האיל בין הקדים
והנביא האלפי
יורד דומט אל הקעה
לחנות בשנת היאדים.

לאה אולדברט

רשימת הנופלים בשנתיים וחצי של מלחמת ההתשה באשדות, מהווה חתך מייצג של הישוב באותה התקופה. יש בה חקלאים וותיקים לצד נערים שעזבו את לימודיהם ונרתמו לסייע בעבודות המשק. חייל בחופשת שחרור לצד מתנדב ירושלמי וגם מתנדב מחו"ל, שעזבו את אזור הנוחות ויצאו בוקר בוקר לעבודה תוך סיכון חיים. ולא הזכרנו בכתבה זו כלל, את שיגרת החיים במקלטים, שהפכה לחלק מהווי המקום, ועיצבה את אישיותם של ילדי התקופה- דור המקלטים.

אנחת הרווחה של ספטמבר השחור

המכות הכואבות שספגה הכלכלה הירדנית עקב פעילות הנגד של צה"ל (פיצוץ תעלת המים המתוקים למשל, ששיתקה לחלוטין את החקלאות הירדנית והולידה אבטלה קשה) הביאה את המלך חוסיין להכרה שאם לא ינקוט כאן ועכשיו פעולה דראסטית כנגד ארגוני הטרור, הרי ששלטונו יעמוד בסכנה קיומית. בחודש ספטמבר 1970, שלוש שנים לאחר שהחלו פעולות. איבה וטרור כנגד ישובים ישראלים בגזרת עמק הירדן ועמק בית שאן, שהפכו את חייהם של מאות אזרחים ישראלים כירדנים לבלתי נסבלים, נקט המלך בצעד דראסטי, אך מתבקש, כנגד ארגוני הטרור ברשות פתח, ובתוך שבועות אחדים של מרחץ דמים, במהלכם איימה סוריה להתערב, אך בלחץ ישראל נמנעה מכך, עברה הנהגת האירגון צפונה לבקעת הלבנון. אלה מבין המחבלים שנותרו חיים, ברחו אף הם צפונה, ובמהלך השנים התבססה שם תשתית לוגיסטית שתביא בעקבותיה את מבצע ליטני ומאוחר יותר את מלחמת לבנון הראשונה. אשדות איחוד שהוכיחה עמידה איתנה וחסרת פשרות, חרף המחיר הכבד ששילמה – נושמת סוף סוף לרווחה.

ערך - אבנרון

חיים גורי שלנו

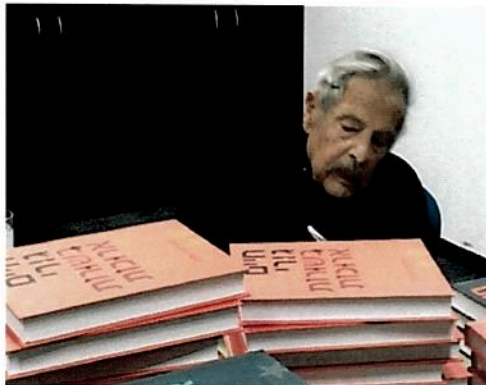
אנשים צעירים מאד, למדו להציג שאלות קשות וציפו לתשובות אמת.

בהווי הזה נוצרה בקיבוץ **אשדות יעקב**, בשנת 1943, "להקת תת מקלע", שהעלה מחזה סטירי-פוליטי נגד השלטון הבריטי, שביקש אז לפגוע ב"הגנה", שהואשמה בגנבת כלי נשק ממחסני הצבא הבריטי.

מכל שבעת חבריה ושחקניה, נשארנו בחיים רק: דיתה פרח (בת דגניה) והיום חברת בית השיטה, ואנוכי שחיברתי את פזמוני הלהקה. שאל ביבר היה אחד הפעילים בלהקה. באחת ההופעות של הלהקה (בה הושמע לראשונה השיר שחיברתי: "**רשות הדיבור לחבר פרבלום**"), נכחו מפקד הפלמ"ח יצחק שדה וחברו שחקן ה"בימה" הידוע אהרון מסקין שנהנה אף הוא מהמופע והכריז "אתם ממשיכנו!" חמש שנים לפני להקת הציזבטרון, פעלה להקת "תת מקלע" בעמק הירדן. "**נעים להזכר**"...

ז'אקו וגורי

ז'אקו ארליך תושב אשדות, וחיים גורי ז"ל צעדו יחדיו כברת דרך ארוכה ועסקו ביצירה משותפת. למרות שגורי יליד ת"א וארליך בא מן הגלות, מצאו השניים שפה משותפת שחיברה ביניהם. עד לאחרונה עוד שוחחנו

סוף בעמוד הבא

שנים אחדות לפני שעבר מן העולם ביקר חיים גורי בעמק הירדן ונערך לכבודו ערב מרגש בבניין הספרייה האזורית. הנה מעט מהרשמים של אותו ביקור כפי שתועד אז.

"אז אמרתי לסתיו שעלה ממפל השלכת רב שלומות ידידי היקר, הניבט מקרעי הענן.."

חיים גורי

הסופר, המשורר והעיתונאי **חיים גורי**, חתן **פרס ישראל לשירה**, כיבדנו והיה אורחינו במכללה לרגל צאת ספרו החדש "**בשורות ארוכות**".

בערב מרגש, שהתקיים בספרייה, התקיים דיון על פועלו של גורי: יצירה, כתיבה ופרוזה במשך השנים הארוכות עוד מלפני קום המדינה ועד ימינו, מנכ"ל המכללה ד"ר זאב דרורי נשא דברים נרגשים לכבודו של האורח ואחותו חנה ריבלין, חברת קיבוץ גשר ברכה וסיפרה על חיים גורי "האח הצעיר".

על הקשר המיוחד לעמק הירדן, סיפר חיים גורי בעת הביקור במכללה:

"להקת תת מקלע" זיכרון בעמק הירדן

...הייתי מפקד מחלקה צעיר בפלוגה א' של הפלמ"ח בעמק הירדן, ששכנה **באשדות יעקב**, אפיקים וקב' כנרת. החלה אז בשנת 1943, תקופת "מחנות העבודה והאימונים" בקיבוצים ברחבי הארץ. אנשי הפלמ"ח עבדו בכל העבודות בקיבוץ המארת. ארבעה עשר ימים בחודש. התאמנו עשרה ימים וזכו בארבע שבתות. הקשר אל התנועה הקיבוצית, שינה את אופי החטיבה והכשרות שלמות נוספו אלינו. בנים ובנות.

באשדות יעקב עבדתי גם אני, כמ"מ, בענפים השונים כ"פועל שחור", גם סחבתי שקים כבדים בבית החרושת 'אשד' לשימורים ומיצים.

ברית זאת בין ארגון לוחם לקיבוץ, יצרה אוירה מיוחדת וקידשה את "תרבות המעגל", השיחה והזמר מסביב למדורה.

חיים גורי שלנו - סוף

כאשר היינו / חיים גורי

כְּאִשֶּׁר הָיִינוּ חֲזָקִים
וְלֹא קָרָאנוּ בְּסִפְרֵי הַחֲקִים
וְאָהַבְנוּ אֶת הַמְּרַחֲקִים.

כְּאִשֶּׁר הָיִינוּ לְהוֹטִים
וְעֲשִׂינוּ שְׁטִיּוֹת
וְיֵמָנוּ לְהַמְתִּין.

כְּאִשֶּׁר הָיִינוּ עֹרְרִים
שְׂאִינָם רוֹאִים אֶת
הָאוֹתוֹת.
כְּאִשֶּׁר הָיִינוּ הוֹלְכִים
וְשָׂרִים.

כְּאִשֶּׁר הָיִינוּ צוֹדְקִים
וְלֹא סָבְלְנוּ אֶת הַצְּדִיקִים
וְחִפְּשָׁנוּ מְכּוֹת.

כְּאִשֶּׁר הָיִינוּ אוֹהֲבִים.
כְּאִשֶּׁר הִלְכְנוּ עַד הַסּוֹף.
כְּאִשֶּׁר הָיִינוּ אֹהֲבִים.

כְּאִשֶּׁר הָיִינוּ שְׂעִירִים,
כְּבָדֵי מַחְלָפוֹת הָאֲחוּזוֹת
בְּסִבָּה.
כְּאִשֶּׁר הָיִינוּ אֲרוּרִים.

כְּאִשֶּׁר הָיִינוּ אֲחִים.
כְּאִשֶּׁר הָיִינוּ חֲרוּכִים.

מדי פעם בטלפון, אבל הפגישות הלכו והתמעטו מפני ששניהם כבר לא ניידים. בשיחות בינינו היה הרבה צער ורוגז על מצבה של המדינה, מתאר ארליך, ושנינו כאבנו את אותם הכאבים.

הגעתי ארצה ב-49 במסגרת גרעין של מתנדבי חוץ לארץ (מח"ל) מצרפת ובלגיה, ששירתו בפלמ"ח, מספר ארליך, ולמרות שלא הייתי פלמחניק בעצמי, הווית הפלמ"ח דבקה בי ושבתה אותי אליה. בין הדמויות שהערצנו בלט חיים גורי ושיריו. הכרתי אותו כבר אז דרך השירים שלו שהפכו לאגדות. בהמשך, במסגרת ההכשרות, הייתי בבית קשת, קיבוץ של הפלמ"ח שגורי היה בין מייסדיו, ושם הכרנו יותר לעומק. גורי לא היה איש של כורסה. הוא התעמל, הלך הרבה ולכן היה חסון למדי מבחינה גופנית.

היצירה המשותפת של ארליך, גורי ודוד ברגמן, כוללת את הסרטים 'המכה ה-81', 'פני המרד' ו'הים האחרון' ומתפרסת על פני 15 שנים. הסרטים, בעיקר המכה ה-81, זכו לתהילה ופרסום כלל עולמי והפכו לנחלת הכלל.

בימים אלה משלים ארליך עריכת ספר שכתב, שמספר בין השאר על הקשר המיוחד עם חיים גורי ועל היצירה המשותפת שקירבה ביניהם והפכה אותם לחברי אמת. כל מה שיש לי להגיד על החברות הזו שמתה על הנייר (כתיבה ואיור) והם ייצאו לאור בעוד כמה חודשים. ארליך מקווה שלאחר סיום הוצאת הספר יחזור לתחביבו הנוסף - ציור - העיקר שהבריאות תמשיך להיות בסדר.

שמע: אבנר

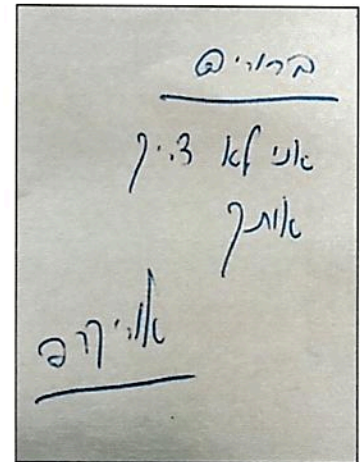
ארכיון אשדות יעקב איחוד

על פתק אחד בארכיון

ברוריה שרון היתה מרכזת עבודה בשנים 1981 – 1983, כולל במלחמת שלום הגליל.

מדי בקר הונחו על שולחנה, כמו על שולחנם של מרכזי העבודה מאז ומעולם, פתקים מענפים על צרכיהם השונים. למשל, בית ילדים זקוק לשלוש מטפלות בין שעות אלה ואלה... בבנות זקוקים לשלושה עובדים... בלול קבלת אפרוחים או משלוחים זקוקים לכך וכך... המטעים זקוקים לידיים עובדות בקטיפ... ועוד ועוד בקשות, דרישות וקפריזות.

בקר אחד, בין הפתקים הרבים היה מונח הפתק המוצג בתמונה:

צריך להגיד שאורי קרפ היה רכז עבודה לפני ברוריה ומכאן משמעות הפתק. אורי, מתוך חמלה בליבו למכות הגורל שסופגים רכזי העבודה, כתב לברוריה את הפתק הנ"ל והניחו על שולחנה.

הפתק הזה נמצא שוב בסוף ינואר 2018 וזה המקום לומר לאורי קרפ תודה מחודשת על ההבנה ועל העידוד.

ותודה לברוריה ששמרה את הפתק השופך אור על מוסד מרכזי בקבוץ שבעבר הקבוץ לא ידע איך לנהל את עצמו בלעדיו.

שבת שלום,

שאול ינאי

נר נשמה חודש פברואר

ט"ו שבט תש"י	2.2.1950	אלקה	לוריא
ט"ז שבט תשי"ב	12.2.1952	זרח	זהרי
ו' אדר תשי"ז	7.2.1957	אברהם	גפני
ד' שבט תש"ך	2.2.1960	אילן	הראל
ד' אדר א' תשכ"ב	8.2.1962	פרידה	הרץ
ב' אדר א' תשכ"ב	24.2.1962	שרה	אורבוך
י"ז שבט תשכ"ג	11.2.1963	יונתן	דמלין
ט"ז אדר א' תשכ"ה	18.2.1965	גיל	דמלין
ט' שבט תשכ"ח	8.2.1968	קלר	גרהרד
ט' שבט תשכ"ח	8.2.1968	חנן	לרנר
ט' שבט תשכ"ח	8.2.1968	חיים	מוצרי
י"ב שבט תשכ"ח	10.2.1968	יהודה	חלק
כ"ג שבט תשכ"ח	22.2.1968	קלמן	שץ
ד' אדר תשל"ב	19.2.1972	משה	ספיר
י"ט שבט תשל"ד	11.2.1974	מרדכי	פס
י"א אדר תשל"ה	22.2.1975	חיים	יעקובסון
ג' אדר תשמ"מ	20.2.1980	כרמלה	גכמן
י"ב אדר תשמ"מ	29.2.1980	ז'ניה	גולדשמיד
כ"א אדר א' תשמ"א	25.2.1981	אברהם	ריקליס
י"ט אדר א' תשמ"ו	28.2.1986	מאיר	ברסלבסקי
י"ב שבט תשמ"ז	13.2.1987	משה	שמיר
ח' אדר תשמ"ח	26.2.1988	הרצל	שפירא
כ"א אדר א' תשמ"ט	26.2.1989	אריה	פנר
כ"ג אדר א' תשמ"ט	28.2.1989	ישראל	לרנר
כ"ח שבט תשנ"ב	2.2.1992	אבא	רימלנד
ה' אדר א' תשנ"ב	9.2.1992	חנוך	ראובני
י"ג שבט תשנ"ג	4.2.1993	חנה	ברטלר
ט' אדר א' תשנ"ה	9.2.1995	אהובה	לוריא
כ"ח שבט תשנ"ז	4.2.1997	אבנר	אלתר
י"ג שבט תשנ"ח	9.2.1998	ליאור	מעין
כ"ה שבט תשנ"ח	21.2.1998	פולה	מלמוד
ח' אדר א' תסס"ג	10.2.2003	אליעזר	קרפ
כ"ד שבט תסס"ה	3.2.2005	שרה	ויכה
ט"ז שבט תסס"א	9.2.2001	יוחקה	גרינבאום
ט"ז שבט תסס"א	9.2.2001	יעקב	וולשובר
ג' אדר א' תשע"א	7.2.2011	מרגוט	כץ
ב' אדר תשע"ה	21.2.2015	דינה	אופיר
י"א אדר א' תשע"ו	20.2.2016	יוסף	הראל

פרטים על כל אחד מהנפטרים ניתן לקרוא באתר ההנצחה של אשדות איחוד באינטרנט.

אגודה קהילתית – דעה פרטית מאד

הצליחו במשימתם?
האם נתקבלה תמורה בעד האגרה?
בשווי של 500.000 ₪. (חצי מיליון) או יותר.

מישהו...

צריך לפרסם יעדים, מדדים ולוח זמנים להשגתם.
האם דווח לציבור המשלמים, חברי האגודה על הוצאות מיותרות? על בזבוזים?

לאחרונה התבררנו על בחירות להנהלת האגודה. אחת המועמדות התנדבה לשמש גם חברה בועדת הקלפי. תום לב?, התנדבות? לא משנה. בכל מקרה נקבע מפורשות בסעיף 61 א' לתקנון של אגודת 'נוף אשדות' משנת

2006 כי: **אדם לא יהיה חבר ועד הנהלה ויחדל למלא תפקיד של חבר ועד הנהלה**

(א) אם היה חבר ועדת קלפי

שבאמצעותה נבחר הועד, או אם הוא קרוב של חבר ועד אחר, או אם הוא חבר ועדת הביקורת או אם הוא קרוב של חבר ועדת הביקורת...

אומר בתגובה מנהל האגודה: "תקנון האגודה מאוד ברור והוא לא פוסל את הקלפי"

נכון מאוד אדוני המנהל. **התקנון פוסל את המועמד!** ועוד אמר: "הבחירות תקינות והתוצאות טובות".

על סמך מה התוצאות טובות? מנהל אחר אמר "התקנון נכתב כדי שנפר אותו"

אם כך, כולם יכולים להפר התקנון!

חובה

על הנהלת האגודה

לעבוד לפי התקנון ויעדים מוגדרים.

אפי שלו

התגובה בעמוד הבא

רשויות רציניות וחברות כלכליות, לא היו מחזיקות מעמד שנה אחת. אם היו מתנהלות כמו האגודה הקהילתית. נכון, יש כוונות, יש רצון טוב, יש אפילו סיסמאות קליטות.

אבל...

האגודה מייצרת, כל שנה עוד ועוד הוצאות.

כל גוף משתדל שההכנסות יעלו על ההוצאות אחרת יהיה בהפסדים וייסגר!

נדמה שהאגודה מתנהלת מישיבה לישיבה, מהוספת עוד סעיפי הוצאות ומשכורות. ללא תמורה ממשית לכלל חברה. או לתועלת חלק קטן מחברה.

האגודה, מעולם לא ערכה סקר בין חברה, אינה מבינה את צרכי חברה כולם. "סמוך" אנו יודעים מה טוב בשבילכם.

הא מ נ ס ?

כיצד יוכלו לדעת חברי האגודה, ציבור משלמי המיסים אם היו הצלחות? כישלונות? בזבוזים?
אין מידע נגיש, אין יעדים, אין חזון.

חוץ מיצירת הוצאות נוספות. ומחשבות על העלאת המס לחברים. יותר חשוב שההנהלה תייצר עוד הכנסות ע"י שותפויות עם עסקים שמניבים.

לעומת זאת יש תדמית של עשייה. מפרסמים באסיפה, בעלון, בקהילנט. על עוד הצבעה דמוקרטית, על משכורות והוצאות נוספות.

יש גם דברי שבח זה לזה.

סבבה...

השאלה היא: איך חברי האגודה יידעו בסוף הקדנציה אם המנכ"ל, או מקבלי השכר שכוונתם טובה - ללא ספק.

תגובה לדעתו

הפרטית של אפי שלו - סוף

שמקבלים משכורת בדיוק כפי שנקבע בהסכמי העבודה עליהם הם חתומים ובהתאם לתקציב שהוצג ואושר ע"י הציבור.

האגודה לא ערכה מעולם סקר בין חבריה? רק לא מזמן בוצעו סקרים בנושאי תרבות וחינוך ובשבוע שעבר פרסמה האגודה הצעה להחלטה בהליך של שימוע בנושא בריכת השחייה, במטרה לשתף את כלל הציבור בתהליכי קבלת ההחלטות.

בניגוד לוועד המקומי שמנוהל בלא השתתפות וידיעת הציבור (אומנם עפ"י החוק הוא לא חייב לדווח ולקבל אישור הציבור, אבל – בהחלט יכול לעשות את זה!!!), האגודה מקיימת דיונים ציבוריים בנושאים שונים באסיפות כלליות, ועד ההנהלה מפרסם את כל סיכומי הישיבות שלו, חברים מעלים נושאים ומוזמנים לדיונים בוועד ההנהלה ובאסיפה. בנוסף לכל אלו, מתקיים דיון מתמיד ופתוח לכל המעוניין מעל דפי העלון וה'קהילנט'. כך נוהגים באגודה הקהילתית (בניגוד לוועד המקומי, למשל). ד"א – עפ"י החוק ישיבות ועד מקומי פתוחות לציבור, אך איש לא יודע עליהן, כי בד"כ לא פורסם לציבור מתי ועל מה יושבים שם, אם בכלל, וכמובן שהציבור לא הוזמן להשתתף בהן.

"דעתו הפרטית מאד" של אפי היא ש"יש תדמית של עשייה. מפרסמים באסיפה, בעלון, ב'קהילנט'. על עוד הצבעה דמוקרטית... יש גם דברי שבח זה לזה". על מה התלונה? על שקיפות ושיתוף הציבור? על פירגון וחברות? נראה שכל זה מיותר, מגוחך וראוי לגנאי, לדעתו הפרטית מאוד של מישהו...

העלאת מסים לחברים? מתי הועלו לאחרונה המסים לחברי "נוף אשדות"? מאז 2013 בטוח שלא. מאידך, מס הוועד המקומי עולה מידי שנה, מבלי לדווח לציבור ומבלי לקבל את אישורו.

מאמרו "הספרותי" לכאורה של אפי שלו הועבר אלי לתגובה בטרם פרסמו (כפי שנכון לעשות).

בעודי קורא את הדברים, חשבתי שאין צורך להגיב, שהרי הדברים כה מופרכים וכה לא קשורים למציאות שנכון יהיה כלל לא להתייחס אליהם. אלא שבמחשבה שניה, נראה לי שהציבור זכאי לדעת את האמת ולקבל מידע אמין ונכון.

בניגוד מוחלט ל"ידעה הפרטית מאוד" של אפי שלו, העמותה הקהילתית "נוף אשדות" מחזיקה מעמד היטב מאז הקמתה.

שלא כפי שנטען, האגודה מתנהלת בשקיפות מלאה, תוך שמירה קפדנית על מסגרות ההוצאה בכל הפעילויות. אין שחר לטענה כאילו האגודה מייצרת כל שנה עוד ועוד הוצאות. אם יש הגדלה בסעיף זה או אחר היא נעשית בהתאם לתכנון מוקדם ובמסגרת התקציב שאשר ע"י כלל חברי האגודה (בניגוד לתקציב הוועד המקומי למשל, שנקבע בידי מספר חברים מצומצם, ללא שיתוף הציבור, אישורו וידיעתו).

לפחות ב-4 השנים האחרונות בהן אני חבר בוועד ההנהלה ובחלקן גם יו"ר האגודה, לא היתה שנה אחת שבה הוצאות האגודה חרגו ממסגרת התקציב שאושר (בשונה, אולי, מהוועד המקומי, בשנים 2015 או 2016 למשל, עפ"י "מקורות זרים").

בניגוד מוחלט להאשמתו חסרת הבסיס של אפי שלו, בכל התקופה הזו לא היתה ולו שנה אחת שבה עלו ההוצאות על ההכנסות. שקר גס ורעות רוח.

האגודה מתנהלת מישיבה לישיבה? מהוספת סעיפי הוצאות ומשכורות? עוד שקר גס ורעות רוח. האגודה מתנהלת עפ"י יעדים, תכנית ותקציב שנערכים לפני תחילת השנה, מוצגים לציבור כולו ומאושרים באסיפה כללית של כלל חברי האגודה. לידיעה, יש באגודה 2 עובדים בלבד – מנהל הקהילה ומרכזת התרבות, כל אחד בחצי משרה,

תגובה לדעתו

הפרטית של אפי שלו - סוף

סיכת ביטחון

סוף בעמוד הבא

הדבר היחיד שאני מסכים עם אפי שלו, זה שאכן צריך לדווח על הוצאות מיותרות, בזבזים. ראשית, האגודה מפרסמת לציבור חבריה דוחות ביצוע מול תכנית מידי שנה ולעיתים גם מעבר לכך. אלא שבניגוד לדעה הפרטית מאוד וכפי שצינתי, אין באגודת "נוף אשדות" הוצאות שלא נקבעו ואושרו מראש ע"י הציבור כולו בתכנית התקציב השנתי ומכאן שאין באגודה הוצאות מיותרות ובזבז. אלא אם החלטות הציבור, לדעתו של אפי, הן בזבז והוצאות מיותרות.

אשר לבחירות לוועד ההנהלה – הנושא מצוי כעת בבדיקה ע"י רשם האגודות השיתופיות בעקבות תלונה של אסנת מזרחי. כמובן שנפעל בהתאם להנחיות הרשם. או שהבחירות יאושרו או שנידרש לקיים בחירות חוזרות. זה וגם זה לא סוף העולם. לעומת חברי ועד ההנהלה של "נוף אשדות", למיטב ידיעתי ותקנו אותי אם אני טועה, חברי הוועד המקומי כלל לא נבחרו ע"י הציבור, אלא מונו בזמנו ע"י מנהל הקהילה, בשונה לנהוג ומתקיים באגודה הקהילתית "נוף אשדות".

ועל כל שכאלה נאמר - בבניין ציון ננוחם.

• ניב ליש

האירוע הביטחוני אותו חווינו בשבת האחרונה הינו אירוע יוצא דופן בהיקפו ממה שהכרנו בשנים האחרונות. כלל האירוע מחדדת את הרגישות של מגורים סמוך למשולש הגבולות ואת ההשפעה שיכולה להיות לה עלינו.

בהקשר זה חשוב להכיר שהמרחב שלנו יקבל התראה של דקה אחת לטובת כניסה למרחב מוגן. כלומר עם השמעה צופרים יש להיכנס בפרק זמן של דקה לממ"ד בבית או מי שאין לו ממ"ד להיכנס למקלט הסמוך בהתאם לחלוקת המקלטים לשכונות המגורים.

• בעידן של אינפלציית מידע חשוב להתבסס על מקורות מידע מוסמכים בלבד (דרך החדשות או בעלי תפקיד בישוב) ולהישמע להנחיות בהתאם. פעמים רבות מידע שמועבר מגורמים לא מוסמכים בקרב הציבור הינו חלקי ולעיתים מוטעה ומטעה והדבר מייצר לחץ מיותר או לחילופין התייחסות בביטול עקב הצפת מידע שאינו רלוונטי.

פלילי מהשבוע האחרון :

- גניבת רכב מסוג 'גולפית' במנחמיה
  - פריצה למשרדי הנהלה במתחם פארק אדיסון
  - פריצה לירדנית בכנרת.
- כתמיד יש להקפיד לנעול ולשמור על הציוד שלנו.

במידה ונתקלים באנשים שמסתובבים בישוב באופן מחשיד (לדעתכם) או מחוץ לשעות פעילות השגרה מומלץ לפנות ולשאול ישירות על פשר העניין או לדווח אלי ואף למשטרה במקרה הצורך.

שבת שלום. יונתן ש.

רבש"צ
052-354677

הנחיות להתנהלות באירוע חירום בטחוני

גורמים מוסמכים בישוב:

רבש"ץ – יונתן שטינדל 052-3546770

סגן רבש"ץ – שאול אלטר 050-8652301

מפקד כיתת כוננות וממלא מקום – ישי
יחיאלי 058-6519150

מנהל קהילה – גלעד גורן 050-694-4749

יו"ר צח"י – בשלב זה יונתן אלטר (מזכיר
קיבוץ) מוגדר יו"ר צח"י אולם אנו מחפשים
תושב הישוב שייקח על עצמו לרכז את נושא
הצח"י היישובי (צוות חרום יישובי). צח"י
מתייחס לכלל אירועי החירום/משבר
שיכולים לפקוד את הישוב (רעידת
אדמה/שריפה/תאונה רבת נפגעים ועוד) ויש
לתת להם מענה ראשוני להתמודדות מתוך
הישוב עד הגעת כוחות ההצלה הארציים.

בהזדמנות זו אני רוצה להודות לכיתת
הכוננות שלנו, כולם חברי הישוב, אשר
בהתנדבות מלאה מתאמנים במהלך השנה
ומוקפצים לאירועים שונים והכול במטרה
לשמור ולהגן על כלל תושבי הישוב.

תודה,

יונתן

רבש"ץ

אשדות יעקב איחוד

כידוע קיבוצנו מוגדר כיישוב קדמי הסמוך
לגבול המזרחי של ישראל עם ירדן (פחות
מקילומטר), וכן נמצא בקרבה למשולש
הגבולות (גבול ישראל-ירדן-סוריה).

לשמחתנו הרבה גבול השלום שלנו עם ירדן
הינו גבול שקט ויציב ואף על פי כן החיים
בקרבת הגבול מחייבים אותנו ובעיקר את
הצבא להתנהל במשנה זהירות, לדעת לשמר
את המצב הקיים ויחד עם זאת להתכונן לכל
אפשרות.

לפיכך אנו עובדים בשיתוף פעולה הדוק עם
גורמי הצבא ופועלים בהתאם להנחיות של
הכוחות בגזרה.

ההנחיה הנפוצה ביותר, שבוודאי שגורה בפי
וותיקי הישוב נקראת "פרש תורכי".
בהכרזה על "פרש תורכי" הכוונה היא על
חשד כללי לחדירה/מעבר גדר הגבול מכיוון
ירדן לישראל בגזרה שלנו.

הנחיות בעת הכרזה על "פרש תורכי":

**במקרה והועברה לציבור הכרזה על "פרש
תורכי" (על ידי גורם מוסמך בלבד) יש
להיכנס לבתים ולנעול את הדלתות. כמו כן
יש לכבות את האורות ואף להיכנס לחדר
פנימי במידת האפשר. יש להמתין עד
לקבלת ההנחיה "חזרה לשגרה" ולהישאר
בהאזנה לפלאפון וגם למערכת הכריזה.**

אנו חיים בעידן בו המידע נגיש וזמין לכל,
הסובלנות קצרה ו"כושר הסבילות" שלנו
להימצא במצב של חוסר מידע או אי וודאות
הוא נמוך. לפיכך לעיתים מועבר "מידע"
בציבור ממקורות שאינם מוסמכים וטיבו
אינו ידוע.

קרל פון קלאוזוביץ אמר: "המלחמה היא
ממלכת אי-הוודאות" כך גם האירועים
הביטחוניים אליהם אנו נדרשים מעת לעת
בשעה שאנו אינם היוזמים של האירועים
אלא רק מגיבים אליהם.

**לפיכך בעת אירוע יש להיאר בסובלנות
ולהישמע אך ורק לגורמים המוסמכים.**

70 לשרה'ה ב- 700 קולות

מסיבת יום הולדת 70 לשרה'ה שרון

אח"כ ברכו ראש עיריית פתח תקוה, העיר המארחת – **איציק ברורמן**, וראש המועצה האזורית עמק הירדן, מועצת האם של שרה'ה – **עידן גרינבאום**.

ואז עלו לשיר: **"שלושתינו" אורי הרפז** (בוגר קיבוץ מרחביה), **חנן יובל** (יליד קיבוץ משמרות), **דורית ראובני** (ילידת קיבוץ שער העמקים) ושרו שני שירים בליווי הקהל.

אחר כך העלה אבשלום קור את שרה'ה לבמה שתדגים את עבודתה במחרוזת שירי הורה. הקהל הצטרף בשירה רמה.

המשיך את הערב, **דודו פישר** ששר באידיש ובעברית וברך את שרה'ה, ואחריו **אביבה אבידן** שרה את "שתלתם ניגונים" והרימה את הקהל עם "כותל המזרח" כשהיא שולחת אהבה לשרה'ה. **טוביה צפיר** שר ב"גששית" ובמילים אקטואליות את השיר "שיקום", ושר את "הללויה" של לאונרד כהן עם מילים מיוחדות לשרה'ה. **משה בקר** – שר לה את "אהבה בת 20" ואת "פגישה לאין קץ" בתיאטרליות מיוחדת. **חבורת הזמר של כישורית**, קיבוץ של בעלי צרכים מיוחדים ששרה'ה מתנדבת שם כבר 20 שנה כל יום ראשון בשבוע + ליווי מוזיקאלי של חגי ישראל – שרה שירים וזכתה לתשואות רמות. **יורם רותם** העורך המוזיקאלי של גלי צה"ל סיפר איך התאהב בשירה העברית דרך שרה'ה שהייתה המורה שלו בכיתות ו-ז-ח ולימד את הקהל שיר ששרה'ה חיברה ולימדה אותם אז. **ישראל גוריון** (83) קיפץ על הבמה כנער בעת ביצוע השירים "הנה הבאתי לך בוטנים" ו"מה למדת בגן היום".

שוב הגיע חנן יובל ששר הפעם את "אתם זוכרים את השירים", אח"כ הצטרפו אליו דורית ראובני ואורי הרפז ושרו ביחד את "בהר הגלבוע" כשאורי ודורית עזבו את הבמה נשאר חנן יובל ששר שיר מיוחד לשרה'ה שכתב **יואב גינאי** והלחין חנן יובל, שם השיר "היא שרה בשבעים קולות". שרה'ה סיפרה שחנן יובל הוא זה ששכנע אותה לקיים את הערב הזה שלא כל כך רצתה שיתקיים. חנן אישר את הדיווח הזה וסיפר שמנהל היכל התרבות של פי"ת ביקש ממנו לשכנע אותה. חנן יובל הוסיף:

שבועות מראש אי אפשר היה להשיג כרטיס לאירוע, אנשים רבים שהגיעו להיכל התרבות בפתח תקוה, בניסיון למצוא כרטיס לאירוע, עמדו מאוכזבים וחסרי תקוה, אל מול קופה עליה שלט – "כל 700 הכרטיסים נמכרו".

בגלל קרבת משפחה זכינו לקבל זוג כרטיסים. בשורה הראשונה, שם אפשר היה להבחין ב**אהרון שמגר** נשיא בית המשפט העליון בדימוס, יושב ראש הכנסת **יולי אדלשטיין**, חבר הכנסת **איתן ברושי** (המחנה הציוני), חבר הכנסת **אלעזר שטרן** (יש עתיד), שלושתם הגיעו היישר ממליאת הכנסת, עוד ישבו שם, הפזמונאי והמלחין, בן אשדות יעקב והמורה למוזיקה של שרה'ה – **שייקה פייקוב**, הפזמונאי והמלחין **דודו ברק** וראש המועצה האזורית עמק הירדן – **עידן גרינבאום**.

פתחה את הערב **מקהלת גיתית** מפתח תקוה.

לאחר הפתיחה סיפר **אבשלום קור** – מנחה הערב, שבביקור האחרון שלו בכלא מעשיהו הוא ראה בחדר האוכל שלט: "נא לא לצאת עד ליציאתם של נשיא המדינה ראש הממשלה ושר הדתות"... וזה הביא אותו לספר שהאיש שהוא הולך להזמין עכשיו עשה מסלול הפוך: קודם היה בבית סוהר (אסיר ציון ברוסיה) ועכשיו הוא יושב ראש הכנסת.

יולי אדלשטיין סיפר זיכרון משנת 1981 תקופה בה "מסך הברזל" שבין ישראל לרוסיה, לא איפשר ליהודים לצאת מרוסיה ולא איפשר לישראלים להיכנס לרוסיה. ואז חשף, לראשונה, פרטים חסויים מעברה של שרה'ה כאשר יצאה במסווה של בעלת הוצאת ספרים ליריד ספרים ברוסיה ובעצם קיימה שם עשרות מפגשי זמר בדירות פרטיות עמוסות יהודים שצמאו למילה עברית, השתוקקו למפגש עם ישראלי אמיתי. יולי אדלשטיין היה אז בין המפיקים של המפגשים האלה וסיפר על ההתרגשות הרבה שהייתה בהם, התרגשות שהוא לא שוכח עד היום.

70 לשרה'ה – סוף

מטיילים ביחד

בהפקתה של **אתי דוד** – רכזת התרבות ובהדרכתה של **חדוה הדר**. יצאנו יחד, אנשי אשדות איחוד ואנשי אשדות מאוחד. לטיול. הטיול יצא הפעם ביום שישי ולא בשבת היות והאזור שנבחר לטיול הוא אזור דתי שמתקניו לא פועלים בשבת. ייחוד נוסף של האזור הזה שהוא נמצא בשומרון. לא רחוק מאיתנו ויחד עם זה לחלקנו נשמע כמו חוץ לארץ. רוב משתתפי הטיול לא היו כבר שנים בשומרון וזו הייתה הזדמנות לבקר שם.

בדרך קיבלנו הסבר על משמעות האותיות של השלטון בשטחים:

A משמעותו **עֲרָבִים**: שליטה אזרחית ושליטה ביטחונית על ידי הערבים בלבד

B משמעותו **ביחד**. שליטה אזרחית על ידי הערבים, שליטה ביטחונית על ידי צ.ה.ל

C משמעותו **שלנו**: שליטה אזרחית וביטחונית על ידי יהודים.

הסיור שלנו התקיים בשטחי C. דרום השומרון, בין עמק לבונה לכרמי שילה, על כביש 60 הוא כביש גב ההר. אלו שטחים שחיים בהם עשרות אלפי ישראלים בישובים עלי, שילה, גבעת הראל, שבות רחל, עדי-עד, קידה, אש קודש, ישוב הדעת, אחיה, מעלה לבונה - אבל לנו זה נשמע מסוכן. במהלך הסיור היו דיונים, האם זה בסדר שאנחנו יושבים שם? האם חזרנו לארץ האבות? או שאנחנו מפריס את החוק הבינלאומי בכך שאנחנו לוקחים שטחים למקומיים? ... אני לא יכול למסור כאן את ההחלטות בגלל שהן עדיין סודיות.

ביקרנו בשילה הקדומה, אתר המִשְׁפָּן, עיר הקודש של שמואל הנביא. קיבלנו הסבר מחדוה והסבר נוסף ממצגת משוכללת המוצגת במוזאון המגדל שבמקום. התרעננו במעין הגבורה, עלינו במעלה לבונה, שתינו וקנינו יין ביקב "פסגות" שבגבעת הראל, לא לפני ששמענו הסבר מפורט על תהליך גידול הגפן והכנת היין. וחזרנו מרוצים מאד מאד.

יונתן אלתר.

"שרה'ה היא מהדור שלא יודע לקבל רק יודע לתת, דור שקיבל חינוך גרוע ... תודה לאל".

המנחה אבשלום קור סיפר שכאשר נשאל רפול איזה שירים הוא אוהב הוא אמר: "עבריים" וכששאלו אותו איזה שירים עבריים הוא אוהב הוא אמר "רוסיים" וזה הייתה אות הפתיחה למחרוזת שירים רוסיים בניצוחה של שרה'ה. עם שקופיות של המילים ובשירה אדירה של כל 700 יושבי האולם.

ואז... הוזמנו בני המשפחה שהגיעו מאשדות יעקב, טבעון, נופית, זיכרון יעקב, ראשון לציון, ועוד... מחאו לה כפיים והוקרן סרטון שהכינו עבורה עשרת נכדיה.

יובל כספין שהיה המלביש במשלחת של שרה'ה לאירוויזיון שר "בלדה לאישה" ו"היי שקטה" שכתבה רחל שפירא.

חתמו את הערב **וותיקי הגבעותרון** עם "נעורי הזהב".

שלוש שעות נמשך הערב הזה, שלוש שעות של פרגון אדיר, והתרגשות שעלתה וגאתה.

למחרת עסקו בערב הזה כל תחנות הרדיו שלא נתנו מנוח לכלת השמחה.

גם אנחנו גאים ושמחים מאד ומאחלים לך **מזל טוב, בריאות ונחת.**

התרשם ורשם: **יונתן אלתר**

ציפורים מבשרות – עמליה

למרות שעונת החורף עכשיו, גיליתי שיש סנוניות שכבר מטילות ודוגרות בקן אשר בכניסה לחדר הכספומט. חשבתי שמזג האוויר המוזר אשם בכך והסנוניות טעו והקדימו אלא שאז הלכתי למחשב כדי לבדוק ושם גיליתי שיש כמה סוגי סנוניות. כאלה שחולפות אצלנו בדרך מאירופה לאפריקה, חלקן שמחליטות לחרוף כאן, כי מזג האוויר כנראה מוצא חן בעיניהן, יש שמופיעות בסיום החורף בדרך בחזרה לביתן באירופה ויש גם שנקראות 'ציבות', כלומר לא נודדות אלא תושבות קבע כאן.

מאותה קריאה למדתי שעד שנות ה-50 של המאה ה-20 היתה הסנונית נפוצה מאוד בכל רחבי הארץ אבל עם תחילת השימוש ב-D.D.T נעלמו הסנוניות מאזור החוף וכמעט נכחדו. אך מאז שנות ה-80 השתקמה אוכלוסייתן, למרות שלא חזרה עדיין לגודלה המקורי שלפני תקופת ההרעלות. במקביל להעלמותן ממישור החוף, גדלה אוכלוסייתן באזור העמקים ובמיוחד בעמק בית-שאן ובבקעת כנרת ואפילו צפונה עד ראש-פינה הרחיקו נדוד.

נהדר לראותן במעופן, או כשהן מסתדרות בהמוניהן ללינת לילה ונראות כמו חרוזים המושחלים על חוטי החשמל לפנות ערב.

כבר ביוון וברומי העתיקות ידעו שאחת מתכונותיהן של הסנוניות היא הנאמנות לקן שלהן, ויעיד הסיפור על הרומאי שהיה חובב סוסים והיה לוקח סנונית מבית חברו וכאשר היה מנצח במרוץ, היה צובע את הסנונית בצבע סוסו המנצח ומשחררה בידעו שהיא תחזור לקינה וכך יתבשר חברו הטוב מי היה הסוס המנצח. באירופה בכלל מתייחסים אליה בכבוד רב ומארגנים חגיגות עם שירים מיוחדים ומאמינים שהיא מביאה מזל-טוב ואוי למי שמחריב קן של סנונית. לסיכום, אפשר להתבונן בסנוניות הללו כשהן מעופפות, ותופסות חרקים או כשהן מאכילות את גוזליהן, ואלה מציצים מן הקן עם מקוריהם הצהובים. ואל לנו לכעוס

סוף בעמוד הבא

כבר בגן הילדים, סיפרו לנו על הנחילאלי שמגיע עוד לפני בוא החורף ובעצם הוא מבשר על הסתיו, ובעקבותיו יבוא החורף והגשמים החשובים כל-כך לארצנו. ואיך נכיר אותו ??? כמובן כאשר נראה ציפור קטנה שאיננה דרור המצוי והמוכר, אלא ציפור עם זנב יותר ארוך אותו היא מנדנדת כמעט בלי הפסקה. לרוב נראה אותו ע"י שלוליות קטנות עומד ומחפש באדמה איזה חרק, גם מעופו קצת מוזר, לא דומה למעופם של הדרורים. הסבירו לנו ששמו 'נחילאלי' ניתן לו בגלל שהוא אוהב להימצא ע"י מים, שלוליות ונחלים.

אח"כ גילינו את החסידות שמגיעות ונוחתות בשדות שלנו ומחפשות משהו לאכול, צפרדעים או חרקים שונים. ליד בריכות הדגים שהיו פעם סמוך לירמוך, היו עומדות ציפורי-מים שונות. אני זוכרת שאהבתי מאוד כאשר עבדנו בחלקת העגבניות שהיתה פעם ע"י האקוודוקט להתבונן לכיוון הבריכות ולהסתכל איזה ציפורים הגיעו אלינו (זה כמובן היה לפני שהציפו מחדש את החולה). והציפורים האירופיות היו עושות חניות לצורך מנוחה ואכילה בבריכות הדגים של כל קיבוצי העמק והארץ. זוכרת שראיתי תמירונים ארוכי רגליים, מגלנים בעלי מקור דמוי מגל, אנפות, שהיום נקראות לבניות והמון המון סופיות ואגמיות ששייטו לאורך הגדות. לראות את הערב-רב הזה של ציפורים היתה ממש חוויה.

זוכרת שישבתי ונחתי פעם על המרפסת של בניין המדגרה של הלול, באחת ההפסקות בהן שתינו קפה, ולפתע ראיתי סנוניות טסות מעל השלולית הענקית שהיתה בין הלול למוסך של הטרקטורים. הסנוניות הנמיכו טוס ותוך כדי מעוף אספו במקורן בוץ משולי השלולית והתרוממו כדי להדביק את הבוץ על קיר המרפסת מתחת לגג. במשך כמה ימים הן היו טסות כל הזמן להביא עוד ועוד בוץ כדי לבנות את הקן ולגדל בו את גוזליהן, ואז אמרו שסנוניות מבשרות את בוא האביב.

ציפורים מבשרות - סוף

בסיכום יש לנו ארץ נהדרת, כדאי וצריך לשמור עליה ועל החי והצומח שבה, כדי שגם הדורות הבאים אחרינו יוכלו ליהנות מכל היופי הזה. שתהיה לכם שבת נהדרת

עמליה דיין בת-ארי

מבצע חום אנושי הגיע לסיומו.

בזכותכם נאספו בגדים וציוד מציל חיים עבור הפליטים והעקורים בסוריה. רצינו להודות לקהילת אשדות איחוד על ההתגייסות וההתנדבות.

חניכי ומדריכי הנוער העובד והלומד

עליהן כאשר הן מלכלכות בלשלת שלהן את הרצפה, כי הן פשוט שומרות על הנקיון של הקן ודואגות להשליך את הלשלת של הגוזלים הרכים החוצה כדי לשמור על הקן נקי. ברוריה, למשל מסדרת להן דף גדול של עיתון ממש מתחת לקן שבכניסה לספריה, גם שם יש סנוניות שמגיעות בכל עונה לגדל גוזלים. כניסה לחדר הכספומט כבר יש גוזלים. כדאי מאוד לשמור עליהן, כי הן מועילות מאוד כשהן צדות זבובים ויתושים כדי להאכיל את גוזליהן.

בשבוע שעבר כאשר אילת בתי באה לבקרני, נסענו במכוניתה לראות מה קורה בהרים בדרך ל"כוכב הירדן". חוץ מהעבודה הענקית שעובדים שם המחפרים והמון משאיות מלאות עפר, גילינו שהכביש שהיה מאוד משובש במהמורות גדולות תוקן, קיבל שכבת זפת רצינית וגם מעקים ושלטים. הגבעות הוריקו כולן אחרי מנת הגשמים הנדיבה שהיתה לפני כן, ובין הגבעות ראינו ממש עדר של צבאים וצביות חמודות עומדים ומיטיבים ליבם בירק הרענן והעסיסי אחרי שזמן רב אכלו שם רק עשבים יבשים. עמדנו דקות ארוכות והתבוננו ביצורים החמודים והעדינים הללו, כשמדי פעם אפשר היה לראות מספר צביות צעירות משחקות כאילו ב"תופסת", משמע רצות אחת אחר השניה ושוב עומדות לכרסם קצת עשבים ירוקים. בקיץ היה די נדיר לראות צביות ביחד והפעם ממש עדר. היינו מצוידות במשקפת של אילת וכך היה גם הרבה יותר מרשים לעקוב אחריהן. זה היה לפנות ערב והן ניצלו עד תום את קרני השמש האחרונות ועברו בכל פעם לחלקת שדה שעדיין היתה מוארת בקרני השמש שהלכו והעריבו. אילת התפעלה ואמרה ממש שהרבה יותר מעניין לראותן כאן מאשר בגן-חיות או בערוצי הטבע.

מעל מצפה הציפורים שליד נחל חרוד, ראינו שלל קורמורנים וברווזים מעופפים מעלינו ונוחתים בבריכות המים שמנגד. אז כאשר יש יום בהיר, אתם יכולים ליהנות מהנוף העוטה שוב כסות ירקרקה ומהחיות אשר בסביבתנו.

מי ומה באשדות

בתחילת פברואר, ליתר דיוק רביעי בפברואר, מתקיימת מדי שנה אזכרה לאבנר אלתר. שנפל לפני כ"א שנים באסון המסוקים. הרביעי לפברואר הוא גם יום הולדתה של שרה'לה שרון. השנה חל יום הולדת ה-70 של שרה'לה, וחבריה הרבים, רבים מאד, ביקשו לקיים עבודה ארוע מכובד ומושקע, אליו והוזמנו מאות אנשים, כפי שפרט יונתו אלתר ברשימתו המעניינת. מה שרוב הציבור לא ידע הוא ששרה'לה ביקשה לדחות את המסיבה ביום אחד, כדי לקיים את האזכרה לאבנר במועדה. וכך אכן היה. בהזדמנות זו מצרף עלון אשדות את ברכותיו לשרה לעוד הרבה שנים של זמר עברי מתנגן ושועט.

סוף בעמוד הבא

שאל ינאי, הארכיונאי שלנו, דואג לרענן את מדפי ההיסטוריה המקומית מהאבק שדבק בס, וזאת באמצעות קלטות וידאו השמורות בארכיב. לאחרונה הוקרן שם סרטון המתאר פגישה של רפאל איתן, עם חברי אשדות שהתקיימה במועדון לחבר. הביקור הזה, אפשר לומר ההיסטורי, של רפול על אדמת אשדות, זכור לי היטב, בעיקר בגלל הנסיבות האלה: שולי לוי שאירגן את המפגש, כמו מפגשים פוליטיים נוספים באותה תקופה, ראה שרפול מאחר, ומיהר להרים אליו טלפון. רפול שהתגורר אז בחיפה עם בת זוגו הטריה, התנצל על שהתעורר בדיוק משינה עמוקה, והבטיח שהוא מיד יוצא לדרך; ואכן בתוך כשעה הוא התייצב בשערי המועדון וישב עם החבריה עמוק אל תוך הלילה. וכל השאר היסטוריה.

היו ימים שסידור הרכב היתה תורנות שעוברת מחבר לחבר בתדירות של כמה חודשים. במשך הזמן התמסד התפקיד ל"מנהל צי הרכב" ונשא אותו חבר או חברה לאורך תקופות של שנים. אף הוקצה חדר מיוחד לטובת העניין, שם יכולת לדעת מי נוסע, מתי ולאן, ואפילו לזכות בטרמפ נכבד. עם בוא ההפרטה, הלך והצטמק צי הרכב של אשדות, לכדי מספרים חד ספרתיים שפחתו ככל שחלף הזמן, ובהתאמה גם גודל הדרך בו רשום סידור המכוניות. לאחרונה נקבע שיא חדש כאשר מספר המכוניות עומד על שתיים בלבד, ודרך הסידור נראה כמו פתק זניח. העיקר שארון המפתחות נשאר במקומו.

גיגולו של כסא. לא מזמן, בעת שעבד באיסוף גזם, הבחין דובי שושני בכיסא שנראה לו מעט חריג מהמקובל. הוא פרסם מודעה לציבור ואז הסתבר שהכסא הנ"ל יוצר בנגריה המקומית לטובת יואב שרון שנפצע במלחמת יום הכיפורים. כשיואב השתקם, עבר הכסא לטובת חדר הפיסיותרפיה של אהובה ששכן באחד מבתי הרכבת, ובהמשך נדד בדרך לא דרך, למכון הכושר המקומי שבמקלט. כולנו תקווה שמעתה יפסיק הכסא את מסע נדודיו וינוח על משכבו בשלום.

מי ומה - סוף

בתי את בוכה או צוחקת / יובב כץ

פגז אחרון התפוצץ ושתק,
 עטפה הדממה את העמק.
 ילדה בגדות יצאה ממקלט,
 ואין בתיים עוד במשק.
 אמא, היה לנו בית ירוק
 עם אבא ובובה ושסק.
 הבית איננו, ואבא רחוק,
 אימי את בוכה או צוחקת.

הביטי למעלה, בתי, אל ההר,
 ההר שהיה כמפלצת.
 עוד יש תותחים, ילדתי, על ההר,
 אך הם מאיימים על דמשק.

הביטי למעלה, בתי, לגולן,
 שם יש חיילים, אך להבא -
 דגלם בצבעים של כחול ולבן,
 בוכה וצוחק שם גם אבא.
 יהיה לנו בית ירוק, ילדתי,
 עם אבא ובובה ושסק,
 ולא עוד אימה, ילדתי, ילדתי,
 בתי, את בוכה או צוחקת.

שקיעות באדום זרירות בזהב
 פוגשות בירוק ובמים.
 ובלי תותחים של אויב על ההר
 יוריק עוד העמק כפליים.

זורם הירדן, מתפתל כשיכור,
 פריחה את העמק נושקת.
 ואיש לא יסב את מימיו לאחור,
 בתי, את בוכה או צוחקת.
 זורם הירדן, בין גדות יעבור,
 פריחה את העמק נושקת,
 ואיש לא יסב את מימיו לאחור,
 בתי, את בוכה או צוחקת.
 בתי, את בוכה או צוחקת.

בת life!

עלון 1508

עריכה ומי ומה – אבנר רון
 שער ואיור – אירית גל
 צילום עלון – אתי רון

שמדברים על קיבוץ מסודר כמו אשדות,
 התמונה הזו (גיבוב ניילונים מכוער מהחלק
 האחורי של בית 15), היא בוודאי לא תמונה
 מייצגת, ורצוי וכמה שיותר מהר תיעלם לנו
 מהנוף.

גלעד גורן הוא מנהל קהילת 'נוף אשדות'.
 בחור נחמד חייכן וסימפטי, שהוא גם חובב
 שחיה מושבע. בשבוע שחלף התארח גורן
 במועדון פעמיים כי טוב וסיפר על תחומי
 עיסוקו. דומה שאין תאור מתאים למנהל
 הקהילה שלנו זולת 'איש משכמו ומעלה.
 לשיפוטכם:

